BONDIA ARUBA

Diasabra 24 di Februari 2024 www.bondia.com Email: noticia@bondia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044 1,75 Florin

Gas propio ta 'in' y... Eagle LNG por ta 'out'...?

BCI a recoge dump ilegal den centro di Oranjestad

Pagina 4

- **Detencion di ex-minister plenipotenciario G.F.B. prolonga cu 16 dia mas**

Pagina 2

- **"Gino Winklaar cu Richard Kramers su VGB nenga pa motibo di integridad"**

Pagina 3

- **Min. Husticia: Pronto Aruba lo conoce un "crisisdienst"**

Pagina 6

Veredicto den caso Marengo anticipa pa proximo siman

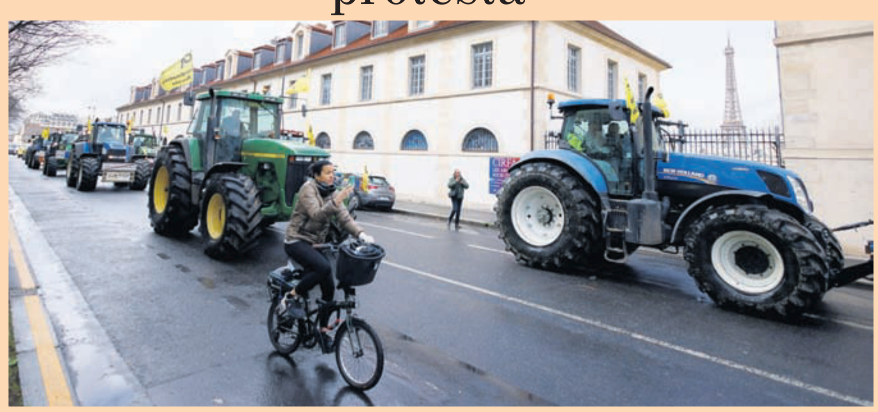
Pagina 9

Cft: St. Maarten mester "priorisa stipulacion di presupuesto 2024"

Pagina 8

Agricultornan Frances back cu tractor riba cayanan di Paris pa protesta

Pagina 22

BONDIA ARUBA

CPI: Prijs promedio di coriente pa vivienda ta keda Afl. 274.57

Oficina Cenral di Estadistica ta presenta e resultadonan principal di e Indice di Prijs di Consumo (CPI) pa luna di Januari 2024. Den esaki a destaca cu e prijs di awa cu coriente no a cambia compara cu December 2023.

Prijs di utilidad (electricidad y awa), gasolin y diesel ta wordo determina primordialmente door di e prijs internacional di petroleo. Na Januari 2024 e prijs promedio pa bari di petroleo (US$ 73.56) a conoce un subida di US$ 0.95 (1.3%) compara cu December 2023 (US$ 72.61).

Prijs di electricidad y di awa no a cambia compara cu December 2023. Consecuentemente, e prijs promedio di electricidad pa vivienda a keda Afl. 274.57, mientras cu e prijs promedio di awa pa vivienda a keda Afl. 168.73.

Prijs di gasolin a registra un caida di Afl. 4.80 cen (-2.0%) na Januari 2024 y a causa un efecto di -0.09 ppt riba e CPI. Prijs di diesel a registra un caida di Afl. 13.60 cen (-6.0%) na Januari 2024 y a causa un efecto di -0.02 ppt riba e CPI.

Na Januari 2024, utilidad, gasolin y diesel como grupo, tabatin un caida di prijs di 0.7% compara cu December 2023 y hunto tabatin un influencia di -0.11 ppt riba e CPI, mientras cu e restante 404 bienes y servicio hunto, a conoce un caida di prijs di 0.4% y tabatin efecto un efecto di -0.32 ppt riba e CPI.

Tabel 9 Efecto di bienes y servicionan cu ta depende di prijs di petroleo riba e CPI di Januari 2024

Categoria	Peso	Mensual		Anual	
		Cambio	Efecto	Cambio	Efecto
Electricidad	810.2	0.0	0.00	-6.8	-0.57
Gasolin	430.5	-2.0	-0.09	-4.5	-0.21
Awa	367.3	0.0	0.00	0.0	0.00
Diesel	30.2	-6.0	-0.02	-13.4	-0.05
Total di grupo	1,638.1	-0.7	-0.11	-4.7	-0.83
Restante bienes y servicio	8,361.9	-0.4	-0.32	2.9	2.35
CPI	10,000.0	-0.4	-0.43	1.5	1.52

Source: Central Bureau of Statistics Aruba

Tabel 8 Prijs di petroleo, utilidad, gasolin y diesel, 2023 - 2024

Luna	2023 Petroleo	2023 Costo total di energia ≤ 500 kWh	2023 Costo total di energia 501-1000 kWh	2023 Electricidad	2023 Awa	2023 Gasolin	2023 Diesel	2024 Petroleo	2024 Costo total di energia ≤ 500 kWh	2024 Costo total di energia 501-1000 kWh	2024 Electricidad	2024 Awa	2024 Gasolin	2024 Diesel
Januari	78.01	38.53	39.65	294.56	168.73	243.80	246.60	73.56	35.80	36.84	274.57	168.73	232.90	213.60
Februari	76.99	38.53	39.65	294.56	168.73	262.50	260.30							
Maart	73.51	38.53	39.65	294.56	168.73	257.60	234.80							
April	79.51	38.53	39.65	294.56	168.73	262.40	231.50							
Mei	71.86	35.80	36.84	274.57	168.73	266.70	221.50							
Juni	70.12	35.80	36.84	274.57	168.73	255.90	209.10							
Juli	75.57	35.80	36.84	274.57	168.73	256.40	212.50							
Augustus	81.34	35.80	36.84	274.57	168.73	268.80	225.60							
September	88.11	35.80	36.84	274.57	168.73	283.70	251.70							
October	85.94	35.80	36.84	274.57	168.73	277.90	260.80							
November	78.48	35.80	36.84	274.57	168.73	248.60	247.80							
December	72.61	35.80	36.84	274.57	168.73	237.70	227.20							
Averahe anual	***77.67***	***36.71***	***37.78***	***281.24***	***168.73***	***260.17***	***235.78***	***73.56***	***35.80***	***36.84***	***274.57***	***168.73***	***232.90***	***213.60***

Source: Central Bureau of Statistics Aruba

Detencion di ex-minister plenipotenciario G.F.B. prolonga cu 16 dia mas

Ayera merdia hues comisario a indica cu detencion di G.F.B., ex-minister plenipotenciario di Aruba na Hulanda, ta wordo extendi cu 16 dia mas. Despues cu e ta deteni pa 8 dia caba, hues comisario a extende e detencion cu dos biaha 8 dia mas, 16 dia en total, te ora cu por finalisa tur e investigacion y/of interogacionnan necesario.

G.F.B. a keda deteni dia 13 di februari ultimo relaciona cu e investigacion di e caso Tulipan cu ta dirigi su mes riba iregularidadnan na Arubahuis den e periodo di 2018 te 2021. Ta acus'e di corupcion y abuso di poder como minister plenipotenciario durante e periodo menciona.

E investigacion di caso Tulipan a cuminsa, segun Prome Minister Evelyn Wever-Croes a splica, cu un e-mail cu el a ricibi di forma anonimo di un grupo di personal di Arubahuis na september 2021 dirigi na henter Conseho di Minister cu copia na cierto parlamentarionan cu ta haci mencion di posibel iregularidadnan cu por a tuma luga na Arubahuis, pero e-mail aki no tabatin pruebanan pa por cuminsa investiga, segun loke el a sigura.

Den mesun luna ey, a bin un otro e-mail cu contenido y prome minister a expresa cu mesora a tuma contacto cu CAD, cu DRH y Conseho di Minister pa trata e tema aki y a cuminsa un investigacion inmediatamente na Arubahuis

Den luna di october 2023 a entrega un keho penal na Ministerio Publico contra e ex minister plenipotenciario G.F.B. pa malversacion di placa di Pais Aruba den e caso Arubahuis.

Durante G.F.B. su caso civil e aña aki hues a bay di acuerdo pa retira G.F.B. for di su funcion di polis aunke e la comete abuso di su funcion den calidad di minister plenipotenciario, pero ta di opinion cu tambe por pone e straf aki den su calidad di polis. Tambe hues a bisa cu G.F.B. su accionnan cu e la haci, no ta haci'e apto pa traha como polis mas ni como un funcionario publico.

Den e sentencia ta indica cu e motibo di retiro disciplinario ta basa cu G.F.B. a comete un infraccion grave di loke tabata su deber y for di su actuacion a surgi dudanan di loke ta trata su integridad.

Hende cu a haya multa pa casonan di trafico mester paga prome cu 29 di februari

Ayera Ministerio Publico mediante su vocero a informa comunidad cu esnan cu mester presenta dilanti hues pa casonan di trafico dia 29 di februari mester paga nan multa prome cu e dia ey.

Ministerio Publico ta
hende cu a ser cita pa presenta riba 29 di februari venidero dilanti hues di trafico, pa paga prome cu e dia ey.

Pa por paga, Ministerio Publico a indica cu por haci'e di manera online via cuenta bancario number 4000905 di Arubabank bao mencion di e parketnummer. Por paga tambe na balie na Ministerio Publico despues di haci un cita via e website www.omaruba.com.

Si e persona mester presenta riba diahuebs 29 di februari, tin te diaranson 28 di februari pa paga, e citacion ta bin na caduca si e persona ta paga na tempo.

Logicamente si den caso e hende no ta de acuerdo cu e multa cu el a haya di Polis, e tin tur su derecho pa presenta esey dilanti hues y asina ey hues lo tuma un decision nobo.

Mester tene na cuenta cu fiscal di husticia lo exigi un suma mas halto riba 29 di februari y cu por pasa cu hues ta bay de acuerdo cune, segun loke Ministerio Publico ta indica.

Pa preguntanan por yama Ministerio Publico of mail na info@omaruba.aw.

"Gino Winklaar cu Richard Kramers su VGB nenga pa motibo di integridad"

E funcion di director di departamento di Guarda Nos Costa (GNC) ta sigui keda un reto pa Gobierno di Aruba debi cu candidatonan pa e funcion aki mester ta integro y no mester forma un peliger pa siguridad nacional di Aruba.

Dia 19 di februari parlamentario di partido MAS, Marisol Lopez-Tromp, a publica riba su rednan social preguntanan dirigi tanto na minister di Labor, Energia y Integracion, Glenbert Croes y minister di Husticia y Asuntonan Social, Rocco Tjon a base di un articulo cu a ser publica den otro medio local e mesun dia ey.

Segun Lopez-Tromp a trece dilanti "pa ley tur director of hefe di Departamento cu tin un 'vertrouwensfunctie', mester pasa den un veiligheidsonderzoek pa por eherce nan funcion. Sinembargo e realidad ta cu minister Glenbert Croes diariamente ta firma pa loco sin importa screening ni background, ta cuestionando con minister Rocco Tjon ta nombra cu of sin veiligheidsonderzoek actual. Tin un minister presidente cu ta permiti tur cos of ta wak otro banda," el a sigura.

Tocante e preguntanan ta lo siguiente:

• Cuanto ambtenaar ta eherce nan trabou como director of hoofd van dienst den e Ministerio di Husticia y Ministerio di Asuntonan Social, segun e bijlage di articulo 2 lid 1 di e landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 12 mei 2006 ter uitvoering van de artikelen 15 en 16, derde lid, van de Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba (AB 2002 no. 115) (Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken), cu nan veiligheidsonderzoek a sali negativo (cu bezwaar)?

Contesta minister Tjon: Ningun, den e sentido cu for di momento cu minister Tjon a ser notifica cu Sr. Winklaar su Verklaring van geen Bezwaar (VGB) a ser nenga, e formalisacion di su nombramento a stop. Y na e momento ey a hiba un combersacion cu su persona conhunto cu Departamento di Recurso Humano pa inicia e proceso di busca un "passende functie" den e aparato gubernamental pe. Na mes momento mi mester bisa cu Sr. Winklaar tin e derecho di apela e decision.

• Minister Tjon tin cu percura segun articulo 9 di e landsbesluit, houdende algemene maatregelen, van 12 mei 2006 ter uitvoering van de artikelen 15 en 16, derde lid van de Landsverordening Veiligheidsdienst Aruba (AB 2002 no. 115) Landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken) pa su directornan cada 3 aña tin un veiligheidsonderzoek cu ta valido, of si acaso tin echo of circunstancia cu ta rekeri esaki, mester haci un veiligheidsonderzoek di nobo. Tin director cu nan veiligheidsonderzoek a caduca y tin director cu mester a haci nan veiligheidsonderzoek di nobo?

Contesta minister Tjon: Landsverordening veiligheidsdienst a ser adapta na 2021. E landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken no a ser adapta ainda conforme e cambionan menciona den e landsverordening. Artikel 17 di e landsverordening (nobo) ta bisa cu minister por haci un veiligheidsonderzoek cada cinco aña of si tin motibo (feiten en omstandigheden) mas prome. Esey kiermen cu un VGB ta keda valido y no ta caduca.

• Segun e articulo di 19 februari 2024, pagina 2 di corant AweMainta tin e siguiente pregunta: e director di Guarda Nos Costa, cual tabata director di KIA, tin of no tin un veiligheidsonderzoek haci y kico ta e resultado di esaki?

Contesta minister Tjon: Minister a referi su contesta riba pregunta 1.

• Cuanto director den e Ministerio di Husticia y Asuntonan Social cu tin vertrouwensfuncties conforme e bijlage di landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken a pasa e veiligheidsonderzoeken aki y a keda acepta (geen bezwaar)?

Contesta minister Tjon: Tur a keda acepta cu excepcion di Sr. Winklaar y e persona anterior cu tabata encarga cu departamento di GNC.

• Cuanto director den e Ministerio di Husticia y Asuntonan Social conforme e bijlage di landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken no a pasa e veiligheidsonderzoeken aki (cu bezwaar) y ainda t'ey den nan funcion?

Contesta minister Tjon: Ningun.

• Cuanto director den e Ministerio di Husticia y Asuntonan Social conforme e landsbesluit aanwijzing vertrouwensfuncties en veiligheidsonderzoeken no a pasa nan veiligheidsonderzoek ainda?

Contesta minister Tjon: Tin un persona ta en espera di e resultado di su veiligheidsonderzoek.

Segun Veiligheidsdienst Aruba (VDA) funcion di confiansa ta un funcion na Aruba den cual e forma di cumplimento por representa un peliger of un riesgo pa existencia continuo di orden huridico democratico, integridad di administracion publico of siguridad y otro interesnan vital di Aruba manera Lbham ta indica den su articulo 2.3.

Un veiligheidonderzoek di Siguridad Nacional di Aruba ta tuma na cuenta inteligencia hudicial, proces verbaal di polis, participacion of apoyo den actividadnan peligroso di Estado, apoyo na organisacionnan peligroso pa Estado, comportacion y circunstancianan personal den un periodo di e ultimo 10 aña di bida di e persona en cuestion.

E proposito di e investigacion aki ta pa determina si e persona por cumpli fielmente cu su obligacionnan den e funcion como ambtenaar cu un posicion di confiansa den gobierno den tur circunstancianan, ademas tambe ta wordo haci pruebanan medico y psicologico.

Di e forma aki ta evita cu por cuminsa cu un investigacion di siguridad mientras cu te ainda no tin garantia cu e persona en cuestion ta cumpli cu tur e rekisitonan di su funcion.

Lamentablemente, departamento di Guarda Nos Costa ta bin hayando golpi tras golpi den ultimo 3 aña mirando cu e director interino anterior Richard Kramers su VGB tambe a ser nenga door di VDA dia 13 di juli 2022.

Despues di e investigacion di VDA a conclui cu Kramers ta nenga su nombramento formal pa e funcion di confiansa di director di GNC, den e investigacion aki a sali na cla cu nan a reconoce un patronchi di e actitud intimidante y comportacion di Kramers pa loke nan ta conclui cu no ta existi garantia suficiente cu e lo cumpli fielmente cu e debernan deriva den e posicion di confiansa den cualkier circunstancia.

BONDIA ARUBA

BCI a recoge dump ilegal den centro di Oranjestad

Desde cu dump na Parkietenbos a cera dia 1 di januari 2023, e problema di sushi y dumpnan ilegal na Aruba a bira cada biaha pio. Ariba rednan social ciudadanonan ta reporta un cantidad alarmante di dumpnan ilegal rond di Aruba, como tambe diferente situacion na unda hendenan ta usa bakinan di sushi di otro pa benta nan sushi afo.

Na ex Papiamento restaurant, patras di Schoolstraat den centro di Oranjestad, na e monumento conoci como Cas Veneranda, tabatin un dump ilegal cu apart di ta un mahos bista, tabata yena e area cu mal holor. Algun dia atras ariba nan pagina di Facebook Bureau City Inspector a informa cu nan tabata presenta na e sitio pa haci limpiesa y elimina e dump ilegal aki.

Den e ultimo temponan centro di Oranjestad ta wordo afecta bastante pa e tiramento di sushi ilegal. Adictonan ambulante den e area, cual ta otro problema cu mester atencion urgente, ta usa e edificionan bandona pa biba, pa tira nan sushi, entre otro.

Lamentabel ta cu centro di ciudad ta un area cu tin hopi trafico di turista y na mas di un ocasion turistanan a yega di expresa nan disgusto pa tanto e situacion cu e adictonan ambulante como tambe e sushi cu tin rond y e mal holor cu esaki ta causa.

Bureau City Inspector (BCI) ta e organisacion encarga cu mantencion di limpiesa y den caso aki cu e eliminacion di dumpnan ilegal. Den luna di october 2022 Gobierno di Aruba a lansa e plataforma FIXI, cual ta e plataforma ariba cual ciudadanonan por meld dumpnan ilegal cu tin rond Aruba. BCI ta ricibi e notificacionnan aki a traves di e plataforma pa asina por tuma e accionnan necesario.

Pero no ta solamente Bureau City Inspector esun cu por atende melding di un usuario, tambe departamentonan como Santa Rosa, Directie Natuur en Milieu (DNM) Fundacion Parke Nacional Aruba of Serlimar tambe por atende cualkier melding cu por drenta riba e plataforma.

Den otro esfuerso pa conscientisa comunidad pa hiba un maneho di desperdicio responsabel y sostenibel, a traves di e campaña nacional di Gobierno di Aruba, Limpi Limpi, Minister di Transporte, Integridad, Naturalesa y Asuntonan di Adulto Mayor, Ursell Arends, a lansa e iniciativa di 'Baki den Bario'. Un iniciativa cu pueblo a aplaudi na unda nan por hiba nan desperdicio y deshaci di esaki responsablemente.

Pero a pesar di e diferente esfuersonan aki, te ainda ciudadanonan ta sigui reporta dumpnan ilegal na varios caminda. Manera ta e trend aworaki, ciudadanonan ta usa e diferente rednan social pa trece pa dilanti un cantidad di situacionnan pa expresa nan malcontento, nan preocupacion of pa haci denuncia publico.

Na mas di un ocasion por a mira ariba rednan social publicacionnan di usuarionan cu ta indica cu tin dump ilegal of problema cu sushi den cierto area.

Den ultimo dianan di januari mes tabatin dos situacion cu tabata concerni problema cu sushi. Un di nan tabata trata di un publicacion di un grupo di persona cu ta hike y explora Aruba y cu lamentablemente a topa cu un dump ilegal durante un di nan hike.

"Ta duel mi hopi mi ta post e cos ki na Papiamento, nos ta un grupo non traditional cu ta hike via luga nan cu no tin trails, dus nos ta bay cu machete kap mata y traha nos mesun ruta, gewoon cana deep den nos naturalesa di Aruba. Nos ta echt letterlijk explora Aruba unda hende normalmente no sa yega mes, y no sa mes cu ta existente. Awe nos a bin topa esaki, deep den mondi den Santa Cruz. Mi tin hopi potret saca pero ta haci hopi dolor pa saca nan," e publicacion a indica referiendo na e dump ilegal cu nan a encontra den naturalesa.

E otro situacion tabata trata di un publicacion di e club YMCA Aruba na unda nan a trece pa dilanti un situacion cu nan ta enfrenta, frecuentemente, cu hendenan desconoci cu ta haci uso di nan barinan di sushi y e espacio rond di e barinan di sushi pa pone nan saconan di sushi eynan.

"Lastimamente personanan desconoci a trece nan sushi rond di e bari di sushi di YMCA Dakota. Esaki ta algo cu ta pasa demasiado frecuente. Pa cada bes nos haci esaki limpi nos fundacion mester paga cu tur reto financiero cu nos tin," e publicacion ta indica.

Asina tin mas usuario cu ta expresa nan malconteto, nan opinion of simplemente ta trece pa dilanti e situacionnan cu nan ta pasando aden cu ta envolve problema cu tiramento di sushi ilegal.

E ta un hecho cu Aruba ta un pais demasiado chikito pa por sostene un poblacion di e tamaño actual, y teniendo na cuenta cu casi tur cos ta wordo importa, no por ignora mas e hecho cu si nunca nada no ta sali di e lugar aki, cu loke mas di 100 mil hende ta produci na desperdicio, e problema di sushi cu ta existi aworaki, ta bay bira un caos inmanehable. Ta e momento clave anto pa cuminsa pensa riba exportacion di desperdicio.

Potretnan ta for di pagina di Facebook di BCI.

BONDIA ARUBA

Editor
Caribbean Speed Printers N.V.
Aruba Bank N.V. Acc. #332668
Caribbean Mercantile Bank N.V.
Acc. #23951903
RBC Royal Bank Acc. #13307728

Operations Manager
Mariette Engelhart

Redaccion
noticia@bondia.com
Pilar Flores (hefe di redaccion)
Angenette Figuereo (closer editor)
Leo Maduro
Andreina Morillo
Raisa Montilla
Oriana Geerman

Ehecutivo di Benta
sulaika.croes@cspnv.com
Sulaika Croes

Aviso y Arte
Sandra Loefstop
Lisa Tromp

Departamento Digital
Juan Luis Pinto

Administracion
accounting@bondia.com
Martha Arteta de Ariza

Distribucion
Jenny Kelly

Coleccion
Evelinda de Cuba - Tromp

Pre Press
Luis Fernando Arenas (Hefe)
Pablo Libre

Press
Roland Schenker (Hefe)
Omar Ramirez
Martin Boekhoudt
Francis Dirksz

Colaboracion
Assiociated Press
Ret Karibense
Data Key

Afiliacion
Sociedad Interamerica
di Prensa (SIP)

DIRECCION
Adres: Weststraat #22
Tel: 582-7800
Email: noticia@bondia.com
aviso@bondia.com
info@bondia.com
Website: www.bondia.com
Facebook: @bondianoticia
Instagram:bondiaaruba

E Editorial

Gas propio ta 'in' y... Eagle LNG por ta 'out'...?

Ministro encarga cu asunto di energia a caba di duna nos dos mensahe. Uno ta cu e grupo explorador Armstrong Oil & Gas Inc. lo a haci descubrimento di tres campo di gas natural den subsuelo di awa teritorial di Aruba, di cual un ta mustra di un tamaño sobresaliente. Segun e mandatario ta trata di un campo di tamaño den e categoria di e campo Perla, dilanti costa di Venezuela.

E campo Perla ta ser considera e hayzgo mas grandi di gas natural di e continente aki. Descubri na 2009 den parti west di peninsula di Paraguana, e reserva di Perla ta calcula na mas di 9 triyon pia cubico (235 biyon m3). Si e informaccion ta corecto, anto esaki por significa un beneficio hopi grandi pa economia di Aruba den e proximo decadanan. E otro anuncio tabata cu e situacion alrededor di e permisonan cu e compania Eagle LNG mester, no ta bay segun deseo. E ministro a keha di e burocracia cu no ta move cu diligencia, di manera cu ainda e compania no por cuminza operacion, tres aña despues di e MOU na 2021. Por lo tanto no tin vista ainda pa ki tempo lo tin gas natural na e planta di awa y coriente. Nos por imagina cu tin varios problema pa resolve, manera e trayecto cu e tuberia lo mester sigui, ya cu pasa riba tereno militar na Sabaneta lo no ta asina facil. Esaki por ta un obstaculo mayor? No tin nada conoci tocante e tema aki, pero si e ministro ta bisa cu tin obstaculo, anto esaki por ta uno.

Awor, kico esun anuncio tin di haci cu e otro? Nada, o esaki ta e anuncio cauteloso di un cambio di strategia, pasobra di tur manera Eagle LNG no ta avanza y posiblemente no ta continua, asina cu ta tira tur cos awor riba e produccion di gas dentro di e pais mes? Di tur manera lo mester warda riba demas accion exploratorio. E descubrimento lo tabata a base di estudio di e datonan sismologico disponible, entre otro di e compania Spaño Repsol cu algun aña pasa a haci perforacion den awa teritorial di Aruba, sin exito. Awor lo mester sigui cu perforacion nobo, pa comproba cu di berdad tin yacimento asina grandi den nos subsuelo. Despues lo mester busca compania cu e capacidad di inverti den explotacion di tal yacimento, loke ta costa tempo y placa. Entre descubrimento y produccion por tin facilmente entre 7 pa 10 aña.
Fuera di esey, si acaso Eagle LNG ta sigui, nan lo mester planifica ki tipo di capacidad lo establece na Aruba, tumando na cuenta e volumen di uso na Aruba, mas e parti cu posiblemente por bende cu exterior, por ehemplo a traves di bunkering na tereno di e refineria. Esaki no ta un tema simple, mirando e desaroyo cu gas natural den nos region a mustra den ultimo añanan. Competencia ta fuerte, ya cu varios pais den region conoce servicio di suministro di gas natural. Ademas, den e sector di turismo crucero mayoria di barco ta keda den arco norte di Caribe y no ta interesa den bunker asina leu di nan itinerario normal y ademas tin nan puerto di base, unda tambe tin gas.
Conclusion: entrega di gas natural na WEB por parce un tema cu no tin tanto di haci cu e eventual disponibilidad di gas natural di nos propio subsuelo, pasobra nan mester un solucion pa entrega di gas a corto plazo, no aki mas di 7 aña. Pero, si no ta bay tin actividad di Eagle LNG mas, anto lo mester warda casi un decada, desde awe, pa nos tin gas natural disponible. Esaki ta e mensahe cu nos mester/por comprende?

Tambe, si ta considera haci algo cu gas natural na Aruba, mester tuma na cuenta cu awendia explotacion di gas natural riba lama conoce caba transporte desde e plataforma riba lama directamente pa e mercado destina. No mester un puerto na e pais mes pa distribucion. Claro cu por pensa riba posible actividad economico na e isla mes, a base di gas natural, pero esey ta depende enteramente di e importancia cu un base riba un isla por tin pa un compania cu necesariamente lo ta produciendo pa exportacion. Esaki ta un tereno riba cual no tin ningun claridad ainda, y loke por bisa ta cu experiencia den ultimo decadanan ta hustamente cu no ta pone e tipo di industria aki mas riba un isla, cu ta aleha di e fuente y/o di e mercado cu tin na vista. No ta pornada cu e islanan di Caribe gradualmente a perde hopi di nan actividad agricola y industrial y a sigui nos tambe den e busqueda di nan futuro den turismo.

Di tur manera, e desaroyo aki a base di e hayazgo, si e resulta berdad y factible, ta brinda perspectiva grandi pa amplia nos base economico cu actualmente ta conta cu turismo so. Un hayazgo mayor di gas natural, o petroleo, ta algo hopi grandi en comparacion cu e tamaño di nos isla y nos economia. Entrada di royalties lo cambia totalmente e panorama pa nos debe publico y por pone nos ariba un ruta mas sostenible, si nos mandatarionan mustra madurez y sabiduria den uso di e recursonan extra aki. Asina aki, nos ta keda cu algun pregunta grandi: Eagle LNG ta bay o ta keda? E descubrimento ta resulta berdad? Y si esey ta asina, kico lo ta e maneho pa cu recurso natural y nos beneficio financiero? Pero, promer cu tur cos, 'hay que ver'...

Minister Glenbert Croes:

A atende e foro di Aruba Food and Beverage Association

Diahuebs mainta, Minister Glenbert Croes a atende e foro organisa pa Aruba Food and Beverage Association (AFBA). Presente na e foro aki, tabata miembronan di dicho asociacion, y representantenan di DIMAS, DPL, DAO y Enseñansa pa Empleo, pa asina hunto participa di un forma interactivo, y tende di e sector aki, kico nan sugerencianan y preocupacionnan ta.

Pa loke ta Ministerio di Energia, Labor y Integracion, a duna informacion y un presentacion di e maneho actual, pa asina hunto delibera con por yega na otro, pa por traha conhuntamente riba e maneho cu realmente ta efectivo pa atende cu e necesidadnan di e sector aki.

Minister Croes a indica cu pa Gobierno e ta importante pa yega na solucionnan cu ta trece progreso continuo pa e sector aki, mirando cu nan ta fuerte contribuyente na e sector di turismo cu ta e pilar mas grandi di Aruba su economia.

"E foro aki sigur ta un tremendo iniciativa di AFBA, y di parti di Ministerio di Energia, Labor y Integracion, y di departamentonan di DIMAS, DPL, DAO nos ta gradici cada un di boso pa tur e añanan di trabou y dedicacion na economia di Aruba. Tambe nos kier informa, cu nos ta na boso servicio, y cu nos ta disponibel pa yuda, conseha y traha hunto cu boso pa sigura cu cada un di boso ta progresa. Boso progreso, ta progreso di Aruba, y esaki ta loke nos como Gobierno ta sostene" Minister Croes a expresa.

Minister Rocco

Pronto Aruba lo conoce un "crisisdienst" pa brinda miho cuido y eleva siguridad di agentenan policial

Diaranson ultimo, Minister di Husticia y Asuntonan Social sr. Rocco Tjona a reuni cu representantenan di Ministerio di Salubridad Publico, Respaldo y KPA, esaki den cuadro di e "crisisdienst" cu pronto lo ta operacional.

Un paso importante den cuadro di brinda un cuido mas miho pa loke ta salud mental na esnan cu tin mester di esaki. Na mes momento, un paso significativo pa eleva siguridad pa nos Agentenan Policial.

Anticipando e operalisacion di e "crisisdienst" a reuni riba e proceduranan y reglanan pa agilisa e proceso pa por brinda e ayudo necesario na e clientenan.

Respaldo aworaki ta reclutando e profesionalnan pa forma parti di e "crisisdienst". Unabes cu e proceso aki termina e "crisisdienst" lo bira operacional y lo cuminsa traha di serca cu Cuerpo Policial.

Celebracion ta bon; desaroyo constante mihor ainda…

Den e edicion aki un refererencia ainda na Dia Internacional di Idioma Materno. Esaki ia pesar cu nos a mira varios publicacion dedica na e tema importante aki, tambe den e medio aki. Nos no ta bay ripiti cosnan bisa caba, pero ta desea di enfoca riba loke nos ta haya importante, y nos enfasis no ta riba e par di dia di celebracion anual. Pero, pa cuminza, nos ta haya cu en general, proteccion y conservacion di idioma materno ta importante pasobra den esey ta bay tambe e proteccion di idioma indigena cu na henter mundo ta bao presion grandi. Centenares di idioma indigena a desaparece caba na varios continente, unda tin miles di idioma tribal cu ta den peligro di extincion pa motibo di e desaroyo economico y social cu ta pone e idiomanan aki den un posicion vulnerable, contra e idioma dominante di e pais. Nos por referi aki na e idiomanan di e tribunan indigena den region di Amazonas, cu ta menaza di desaparece hunto cu e propio tribu mes. E perdida di dioma original na mundo ota masha grandi mes.

Esey felizmente no ta nos situacion y nos por ta orguyoso di tin un idioma bibo y vibrante, un di e poconan cu a nace na e continente aki, banda di e idiomanan indigena y e idiomanan Europeo segun e colonizador di e teritorio. Cu esey, ta suficiente pa celebra anualmente nos logronan riba e tereno aki, ripitiendo mas o menos e mesun mensahe di e aña anterior? No, loke ta importante ta e trabao sin descanso y sin fecha di vencimento, di proteccion y desaroyo di nos idioma Papiamento. Kico esaki ta encera anto? Cu nos ta consciente di e hecho cu nos a scoge pa desaroya, di un idioma manera su nomber mes ta bisa, 'papiá', pa un idioma formal usa den tur ambito social y economico. "Pero ata nos tin un ley encuanto Papiamento," nos por scucha un critico bisa. Esey ta berdad pero esey no ta mas cu e mero inicio di e trabao. Implementacion di e ley ta trece cune cu mester tin un organismo di supervision di desaroyo di e idioma. Desde formalizacion den un ley nos por a mira por ehemplo e introduccion di un Vocabulario di Papiamento, cu ta hopi incompleto, nada straño pasobra cada aña ta bin palabra y termino acerca den nos sociedad y economia, y ademas e ta carece di un splicacion di e palabranan. Ta sumamente importante cu no ta keda posterga e trabao ey.

Cu esey nos ta bisando cu nos ta desea di haya un tipo di 'watchdog' cu ta bay critica y coregi delaster un posible desvio cu ta nace den boca di pueblo? Absolutamente cu no, esey lo ta practicamente imposible tambe pasobra e escogencia pa bira un idioma formal no ta deshaci di un momento pa otro di tur e variantenan cu ta existi den un idioma crioyo, naci den un tempo cu mayoria di hende tabata papia nan idioma pero no por a lesa ni skirbi. Esey a cambia y awendia nos por hasta mira introduccion di Papiamento den educacion primario como idioma di instruccion. Tur esaki ta trece pa cada un di nos e obligacion moral di contribui na un manera positivo na desaroyo di nos Papiamento. Con ta haci esey? Atrobe, nos no ta polis di idioma y como un contribuyente grandi di Papiamento skirbi nos ta consciente di nos debilidadnan, tambe pasobra ta imposible coregi tur loke nos ta haya na texto, cu un variedad grandi di preferencia di ortografia di cada ken, pa skirbi segun nan deseo, ainda. Poco poco nos lo yega na un idioma por escrito mas uniforme, segun cu Papiamento haya un lugar mas firme den educacion.

Finalmente, pa pone e asunto bon cla y simple: Dia di Idioma Materno ta manera Dia di San Valentino: tur flor, chuculati, joya y demas regalo pa bo ser queri riba e dia special ey no tin valor, si bo conducta den resto di aña ta contradeci esey... Nos no por limita nos mes na e dia di celebracion; e trabao duro den resto di aña ta conta mas... Esey ta e 'razon de ser' di e column aki, y esey ta loke nos ta continua haciendo.

Ausentismo pa motibo di griep a alcansa nivelnan piek na Hulanda den januari

(NLTimes) – E cantidad di reportahe di malesa a alcansa su nivel mas halto di e temporada di griep te awo na januari na Hulanda, manera a keda reporta pa proveedornan di servicion di salud ocupacional y seguridad, ArboNed y HumanCapitalCare, ambos parti di HumanTotalCare y conhuntamente dunando servicio na un miyon empleado.

E prome luna di aña tabatin 85 empleado pa cada mil reportando cu no por traha pa motibo di malesa. E lunanan anterior, a varia di 55 empleado na september te 83 empleado pa cada mil na november 2023. E aumento ta relaciona cu aumento di casonan di griep, pero segun Servicio di Salud Ocupacional y Seguridad, awo a alcansa e piek.

E cantidad di hende cu no por presenta na trabao pa motibo di tin griep a aumenta for di segundo siman di januari. Mayoria di empleado cu a reporta a.o. por a bolbe trabao dentro di un siman. Tabatin un reduccion den e cantidad di caso di griep for di fin di januari. Pa e motibo aki, e ausentismo averahe na januari a cay un tiki y a conta pa 5 porciento compara cu e 5.1 porciento na december 2023.

E ausentismo averahe ta mustra diferencianan significante entre companianan grandi y chikito, y diferente sector. Na januari, e tasa averahe di ausentismo den SMEnan (companianan chikito y mediano) tabata 4.6 porciento, mientras cu pa compania cu 250 of mas empleado, esaki tabata 5.8 porciento.
Ademas, e servicionan ta mira cu e diferencia entre sector ta keda grandi. Industria di cuido di salud, y sectornan di transporte y almacenahe, tabatin e tasa di ausentismo mas grandi na januari.

Florida ta nenga di suspende studiante no-vacuna for di scol sufriendo brote di sarampi

(AP) — Ciruhano General controversial di Florida ta generando critica pa su maneho di un brote di sarampi na un scol basico, bisando mayornan di muchanan no-vacuna cu ta nan escogencia si nan studiantenan bay scol – un violacion di guianan federal cu ta exigi nan exclusion obligatorio.

Dr. Joseph Ladapo, conoci nacionalmente pa su skepticismo pa cu vacuna di Covid-19, a manda un carta e siman aki na mayornan di studiantenan di Manatee Bay Elementary School cerca di Fort Lauderdale despues cu seis studiante a contrae e virus altamente contagioso y potencialmente mortal. Brotenan asina ta inusual na Merca, maske casonan reporta a aumenta di 58 den henter 2023, pa 35 caba e aña aki.

E carta ta nota cu ora un scol tin un brote di sarampi, e ta "recomenda normalmente" pa studiantenan cu no ta vacuna y cu no a haya e malesa anteriormente pa keda cas pa tres siman "pa motibo di e probabilidad halto" cu nan ta bay contagia.
Pero e carta despues ta bisa cu e estado no ta bay converti e recomendacion aki den un obligacion, al menos te awo. Districto escolar Broward County a bisa ayera cu 33 di e 1067 studiante na Manatee Bay no tin al menos un dosis di e dos dosis di vacuna di sarampi. E vacuna tambe ta cubri cacheton y bruela, y ta altamente efectivo contra sarampi hasta despues di un solo dosis. E scol ta na Weston, un suburbio afluente cu un entrada averahe anual di mas di $120mil.

"Pa motibo di un tasa halto di inmunidad den comunidad, como tambe e peso riba famia y e costo educacional pa muchanan saludable cu ta falta scol, (departamento di salud estatal) ta deferi na mayornan of voogdnan pa tuma decision tocante presencia na scol," Ladapo a skirbi. E tabata nombra pa gobernador Republicano, Ron DeSantis na september 2021, pa motibo di nan oposicion mutuo pa e vacuna di Covid-19 y obligacion di tapaboca y ciere di scol.

Su palabranan ta contradeci recomendacionnan di CDC Mericano, cu ta bisa oficialnan di scol cu "mester exclui" mucha cu no ta vacuna pa tres siman. Estadonan sinembargo no ta rekeri pa sigui e recomendacionnan aki.
E hecho cu no a prohibi mucha cu no ta vacuna ta generando critica di dokternan na Florida y e pais, incluyendo e Academia Mericano di Pediatria.
Oficina di Ladapo no a responde ayera na un yamada buscando un respuesta na e critica.

Hulanda lo firma un acuerdo di siguridad di 10 aña cu Ucrania

(NLTimes) - Hulanda lo firma un acuerdo bilateral di 10 aña cu Ucrania, Minister di Exterior Hanke Bruins Slot a reporta. Francia, Alemania y dinamarca ta entre varios pais cu a firma acuerdonan similar e siman pasa aki.

Segun su persona, e acuerdo di siguridad ta inclui areglonan tocante sosten militar den termino medio y largo, cooperacion den e industria di defensa, mehora Ucrania su resiliencia, incluyendo su respuesta na atakenan cibernetico y mehora e operabilidad entre Ucrania su ehercito y e trupanan di NATO. Hulanda tambe ta permanece comprometi cu Husticia.

Diasabra lo marca 2 aña desde cu Rusia a intensifica su invasion di Ucrania. Hulanda a duna mas di 2.6 biyon euro den ayudo militar na Ucrania durante e tempo aki. Gabinete actual ta anticipa cu lo inverti mas di 2 biyon euro pa yuda e gobierno na Kyiv. "Nos siguridad propio ta cercamente combina cu esun di Ucrania," Bruins a expresa. "Ucrania mester por depende riba nos sosten, no solamente awo pero den termino largo tambe. Esaki tambe ta manda un señal poderoso na Rusia, cual ta sperando cu e sosten pa Ucrania eventualmente lo caba."

Ucrania lo stop di existi sin e sosten cu e ta ricibiendo y e menasa di Rusia lo sigui avansa segun e minister. E stabilidad y siguridad di e continente Europeo lo ta bao presion den e caso aki. Esaki ta e motibo dicon e gabinete, segun e minister, a dicidi di firma e acuerdo di siguridad. E acuerdo ta bini for di declaracionnan haci pa e paisnan G7 juli ultimo durante e conferencia di NATO na Vilnuis. E grupo aki a declara cu nan lo haci acuerdonan bilateral di siguridad cu Ucrania. Otro paisnan a declara cu nan lo uni na esaki tambe. Mas di 30 pais a firma e declaracion aki awo.

Ucrania no por uni na NATO si e guera ta andando. E acuerdonan di siguridad bilateral tin e meta di sigura Kyiv y afecta e Rusonan. E acuerdonan ta pa sigura cu Ucrania lo permanece safe hasta si e no ta un miembro di NATO.

Cft:

"Priorisa stipulacion di presupuesto 2024"

For di 2010, Sint Maarten no a logra ningun aña stipula su presupuesto na tempo. E aña aki, e situacion ta mescos. Debi na esey, ta falta un marco pa por gasta fondonan y haci inversionnan nobo. P'esey, Cft ta urgi gobierno pa yega mas pronto posibel na un presupuesto stipula pa 2024.

Durante ningun di e añanan for di e reforma politico di 2010, Sint Maarten a logra stipula su presupuesto prome cu 15 di december di e aña presupuestario precedente. Cft tin un par di aña ta expresa su preocupacion tocante di e retraso structural cu tin den e entrega di e presupuesto stipula, pasobra e presupuesto ta forma e base pa e autorisacion pa gasta fondonan y haci e inversionnan necesario.
Ta di sumo importancia pa Sint Maarten implementa e plannan di enfoke cu a elabora caba pa mehora e proceso presupuestario. Siguiendo e conseho di Cft, Conseho di Minister di Reino a pidi Sint Maarten pa stipula e presupuesto 2024 mas pronto posibel, pero en todo caso pa mas tarda riba 31 di mart 2024.
Cuido y fondonan social
Na final di 2022, e deficit cumulativo di e fondonan di cuido tawata ANG 274 miyon. Ta anticipa cu e deficit aki lo sigui crece e añanan venidero. Sint Maarten ta trahando riba reformanan pa baha e deficit. Den e marco aki, lo por enfoca riba prevencion i un desplasamento di e cuido i fondonan actual for di cuido secundario na cuido primario. Asina por evita cu den futuro, pashentnan mester di cuido secundario mas costoso. Reformanan ta crucial pa garantisa e pago di cuido y pa sigura e acceso na cuido. Cft repetidamente a expresa su preocupacionnan tocante di e implementacion debido di reformanan. E hecho cu ta pospone reformanan ta induci na un situacion insostenibel cu consecuencianan sumamente grandi pa e presupuesto di e pais.

Banda di esey, Cft tin preocupacion tocante di e previsionnan social, particularmente tocante di e pensioen di behes (AOV). Debi na e hecho cu e populacion ta enbehece cada bes mas, den e añanan venidero e cantidad di hende grandi cu derecho riba un pago di pensioen lo aumenta hopi. Ta anticipa cu na 2029, e ingresonan di prima lo no ta suficiente pa por cubri e pagonan di AOV. Cft ta conseha e gobierno pa tuma medida pa percura cu e previsionnan di behes ta keda pagabel.

Inversionnan
Na 2023, Sint Maarten a presupuesta ANG 90 miyon na inversion. Pa parti di esakinan, Sint Maarten a contrata un prestamo. Un parti considerabel di e inversionnan aki no a ser ehecuta na 2023, en cambio lo realisa nan e aña aki. Cft a pidi Sint Maarten pa tene e dato aki na cuenta na momento cu ta elabora e presupuesto pa 2024. Ademas, Cft a pidi Sint Maarten pa inclui un agenda di inversion multianual, pa asina por tene cuenta cu e fondonan y e capacidad di implementacion disponibel.

Agencia di asilo Hulandes lo paga prome boet di 15,000 euro pa sobrepoblacion na Ter Apel

(NLTimes) - E agencia Hulandes encarga cu proceduranan di asilo, COA, no a logra cumpli cu ordo di corte den limita e cantidad di solicitantenan di asilo na Ter Apel. Como resultado, COA lo mester paga un boet di 15,000 euro pa prome biaha na e municipalidad Westerwolde cual ta inclui Ter Apel.

E decision di Corte di Districto na Groningen luna pasa a keda implementa riba diahuebs. Esaki ta determina e cantidad di persona total cu lo keda na e facilidad mester keda bao di 2,000. "Causa di fluho halto di solicitantenan di asilo ayera, e cantidad di persona kedando na Ter Apel ta 2,032," COA a skirbi den un declaracion diahebs mainta. "Esaki ta nifica cu apesar di tur nos esfuerso, no tabata posibel cumpli cu e corte su decision di reduci e cantidad na 2,000 persona."

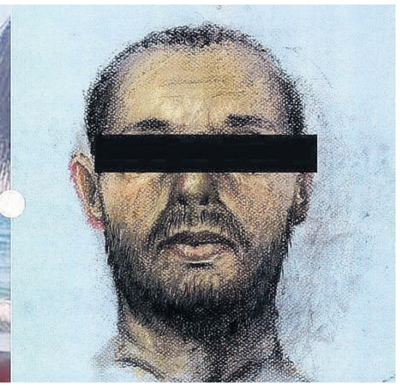
Corte su decison a declara cu e boet mester keda paga pa cada biaha cu e limite di 2,000 persona ser yega of kibra te na un maximo di 1.5 miyon euro. E boet mester keda paga directamente na Westerwolde. Vocero di COA a conta ANP cu e prome boet aki "lo ser paga adecuadamente" pero no a elabora riba con e procedura di e pago lo ta.

Veredicto den huicio di asesinatonan di crimen organisa ta anticipa pa proximo siman

(NLTimes) - Corte di Districto di Amsterdam pronto lo conclui e huicio largo y controversial centra riba un serie di asesinato, intento di asesinato y plan di contrata hende pa comete asesinato.

Corte a stipula dia 27 di februari como e fecha den cual e veredicto lo ser dicta den e caso aki, mas comunmente conoci pa su nomber asigna Marengo. E caso aki a dura casi 6 aña y audiencianan a ser teni publicamente den 142 dia separa. Corte a calcula cu e caso su file ta cubri miles di documento bisando cu no ta posibel provee un cantidad exacto. E abogado pa testigo di fiscalnan y informante Nabil B. a yama Marengo "e procedura mas envenena cu el a yega di mira." Marengo ta enfoca riba e sospechoso principal Ridouan Taghi, un supuesto lider di crimen organisa y magnate di droga, conhuntamente cu 16 otro sospechoso.

Hunto, nan a ser acusa di hunga rol den 6 asesinato y varios intento di comete asesinato den casonan for di aña 2015 pa aña 2016. E huicio extenso a ser teni den e corte/bunker di siguridad ultra halto na Amsterdam-Osdorp. Taghi a logra evadi autoridad pa añanan largo di mesun manera cu su confidente Säid R. Taghi te ora cu el a ser captura na fin di aña 2019 na Dubai. El a ser extradita pa Hulanda dentro di dianan y a ser encarcela den unidad di siguridad halto na Vught.

R. a keda aresta na comienso di aña 2020 na Colombia y a tarda te fin di aña 2021 pa extradita su persona. Fiscalnan a pidi cadena perpetua contra taghi, R. y 4 otro sospechoso.

E caso a bin dilanti ora cu testigo clave Nabil B. a entrega su mes na autoridadnan. Na comienso di aña 2018, su ruman homber a ricibi tiro fatal un siman despues cu fiscalnan a revela cu B. a provee informacion na nan secretamente. B su abogado Derk Wiersum, a ricibi tiro fatal tambe den september di aña 2019 y su consehero, reportero Peter R. de vries tambe a fayece a causa di tiro den juli di aña 2021.

E asesinatonan aki no a hunga un rol formal den e caso Marengo sinembargo e fiscalnan ta sospecha cu esakinan ta relaciona na e declaracionnan di e testigo clave.

Tabatin mas incidente durante e huicio ademas di e 3 asesinatonan impactante. Dos abogado representando e sospechoso principal Taghi a keda aresta. Aparentemente nan a hiba mensahe di Taghi na su conexionnan den e mundo pafo di e prizon mientras cu e tabata den EBI. Taghi tin desde su aresto den custodia restringi, nificando cu e ta prohibi di mantene contacto cu cualkier persona cu no ta su representantenan legal. Su primo y consehero, Yousseff T. a ser sentencia na 5 aña y mey den prizon pa e ofensanan aki den aña 2023. Su abogado principal, Inez Weski, ta wardando veredicto for di e caso den su contra. Taghi no tin un abogado mas despues cu su 3 abogadonan a retira di su defensa den fin di aña pasa. Tambe tabatin intercambionan fuerte entre e abogadonan y Ministerio Publico. Fiscalnan a acusa e abogadonan di duna informacion na Taghi su organisacion durante un huicio cu a ser mira como e comienso di Marengo. Abogadonan tambte a ser secretamente sigui ora cu nan a bishita un cliente na Dubai, pa motibo cu tabatin sospecha cu nan tabata reuniendo cu Taghi mientras e tabata un fugitivo ainda.

Corte a ser desafia varios biaha sin exito pa motibo cu e abogadonan a indica cu nan no tabatin confiansa den e independencia di e huesnan cu ta tratando e caso di Marengo.

E prome audiencia publico a tuma luga dia 23 di maart den aña 2018 y e veredicto lo bini dia 27 di februari di e aña aki. Sinembargo, e caso no lo caba pa motibo cu ta casi sigur cu lo tin un apelacion.

66,000 ta firma peticion pa renombra embahada Ruso su caya na honor di lider den oposicion Navalny

(NLTimes) - Andries bickerweg, e caya unda e embahada Ruso ta localisa na Den Haag, mester mira su nomber cambia y nombra na honor di e lider di oposicion cu a fayece Alexei Navalny, ken a fayece den prizon Ruso siman pasa. Un peticion di Lissa hollman pa cambia e nomber di e caya na Aleksej Navalnyweg a ricibi casi 66,000 firma.

"Ta prome biaha cu mi a yega di haci algo asina. Mi no tin un antecedente politoco pero mi ta un ciudadano cu tin interes den noticia di mundo," Hollman, di 31 aña, a conta RTL Nieuws. El a cuminsa sigui Navalny den noticia despues di mira e documentario tocante su bida. "Na final di e documentario, e ta ser puntra cua ta su mensahe cu e ta laga atras si e mester keda asesina. El a bisa; "E unico cos cu maldad mester pa triunfa ta pa hendenan bon keda sin haci nada. Asina ta, sigui resisti.' Esaki a keda cumi."

Hollman no tabata sorprendi pa e noticia di Navalny su fayecimento. "Pero esey pami ta e pio parti," el a conta e noticiero. "Mi a bay e embahada Ruso pa pone flor. Na Rusia, e flornan y belanan a ser kita, hendenan a ser aresta. E Kremlin ta purbando di logra pa su nomber disparce." Esaki a duna su persona e idea pa cuminsa cu e peticion pa cambia e nomber di e caya unda e embahada Ruso ta.

E Municipalidad di Den Haag tambe a ricibi varios peticion pa cambia e nomber di e caya. "Esakinan ta comprendibel. E municipalidad ta mirando na con por cumpli cu esaki," vocero a conta e noticiero. "Nombernan di caya ta crea pa dura hopi tempo y pa motibo aki e ta algo considera cautelosamente."

Segun e vocero, cambia e nomber di un caya "tin consecuencianan profundo" pa e municipalidad cu mester adapta e sistemanan y pa localnan. "Tur edificio cu un number di cas riba e caya en cuestion lo ser administrativamente movi, cual ta resulta den varios gasto y posibel obhecion." E reglanan pa nomber di caya tambe ta stipula cu si bo nombra un caya na honor di un persona, e mester a fayece por lo menos 10 aña atras, cu excepcion di e miembronan di e famia real.

TSE di El Salvador ta rechasa anulacion di eleccion legislativo

(DW) - Tribunal Supremo Electoral (TSE) di El Salvador a declara no procedente e solicitud di anula eleccion legislativo cu a ser presenta pa tres partido di oposicion, di acuerdo cu un resolucion.

“Ta declara no procedente e recurso di anulacion di eleccion,” segun e texto ta indica y tambe ta señala cu e solicitud a ser presenta pa Cesia Rivas, representante legal di partido VAMOS; Andy Failer di partido Nuestro Tiempo y Carlos Saade Garcia, di Alianza Republicana Nacionalista (ARENA).

E resolucion a ser aproba pa 4 di e 5 magistrado di e organo electoral, cu tambe a rechasa e reacusacion presenta pa e partidonan aki pa cu 3 di nan no lo conoce e solicitud.

E documento ta argumenta cu a rechasa e solicitud “den virtud cu e pretension di e recurso ta contene un planteamiento deficiente.”

Codigo Electoral Salvadoreño den su articulo 270, ta establece cu e solicitud di anulacion por ser presenta den 24 ora despues cu eleccion a tuma luga. No obstante, e representantenan di e partidonan di oposicion –tur di derecha- a sigura cu 19 di februari ultimo nan tabata na tempo pa e presentacion di e recurso, ya cu “eleccion ta caba ora ta finalisa e verificacion.”

E diputado Marcela Villatoro a señala cu “e iregularidadnan cu nos a wak den eleccion tabata parti di e motibonan di pakico a presenta e documento solicitando e anulacion di eleccion, ademas, mester bisa cu tabatin manipulacion di parti di partido Nuevas Ideas,” el a sigura.

Mientras tanto, e presidente di El Salvador Nayib Bukele, a reacciona durante un discurso na Conferencia di Accion Politico Conservador (CPAC, na Ingles), un evento grandi cu ta reuni politiconan y activistanan di derecha na Merca y pafo di Merca.

Bukele, a defende su victoria electoral polemico, na unda a ricibi 84% di apoyo memey di denuncianan di iregularidadnan di parti di oposicion. “Nos tabatin un eleccion liber y husto y nos a logra un victoria grandi,” Bukele a bisa y a agrega cu “pueblo di El Salvador a lanta y boso tambe por.”

Durante su intervencion, e presidente di e pais centro Americano a critica varios biaha prensa di El Salvador, acusando nan di publica “fake news” y di ricibi financiamento di George Soros un multimiyonario di Hungria y di “elitenan global.”

Soros, no ta un blanco comun no solamente pa Bukele sino pa varios politico, specialmente di ultra derecha, tanto na Merca como na Europa. E organisacion Mericano Anti Defamation League (ADL) a denuncia cu e criticanan na Soros –y teorianan di conspiracion cu ta señala su persona- “ta contesta mitonan antisemita di hopi aña caba.”

Hues Panameño ta ordena detencion di ex-presidente cu ta cu asilo na embahada di Nicaragua

(AFP) – Un hues Panameño diahuebs ultimo a ordena e detencion di ex-presidente Ricardo Martinelli, ken a pidi asilo y ta na embahada di Nicaragua for di dos siman pasa despues cu a perde su ultimo recurso pa evita un condena di 11 aña di prizon pa labamento di placa.

E magistrado Baloísa Marquínez “a ordena e detencion preventivo di ex-presidente di Republica den e proceso pa delito contra orden economico den e caso denomina New Business,” poder hudicial a bisa den un comunicado.

E hues Marquínez a argumenta cu ademas ta existi un “riesgo di huy evidencia den e comportacion di e persona sentencia aki,” ken dia 7 di februari a drenta embahada di Nicaragua na Panama, solicitando asilo politico, cu a ser concedi mesora pa gobierno di Daniel Ortega.

E presidente Nicaraguense Daniel Ortega tambe a duna asilo na otro ex-presidentenan cu ta enfrenta problemanan cu husticia, manera ex-mandatarionan iskierdista Salvadoreño Mauricio Funes (2009-2014) y Salvador Sánchez Cerén (2014-2019).

Alfredo Vallarino, un di e abogadonan di Martinelli, a enfatisa cu e orden di detencion “ta un medida cautelar (no definitivo) pasobra te ainda e proceso ta vigente pa varios recurso legal.”

E ex-gobernante derechista di 71 aña, ken a goberna Panama di 2009 te 2014 y tabatin intencion di bira candidato pa presidencia den eleccion di mei proximo, a ser condena na juli 2023 pa 128 luna di prizon y pa paga un multa di 19 miyon dollar pa labamento di placa.

E sentencia a ser confirma na october pa un tribunal di apelacion. E ex-mandatario y doño di un cadena di supermercadonan a presenta varios recurso despues, pero a perde esun ultimo na Corte Supremo dia 2 di februari ultimo.

Un dia despues el a lansa su campaña electoral, pero despues a drenta embahada Nicaraguense na Ciudad di Panama. Ortega a dun'e asilo indicando cu “e ta un persona cu ta persigui pa motibonan politico” y “su bida ta core peliger.”

Sinembargo, gobierno Panameño a nenga di dun'e un salvoconducto pa biaha Nicaragua. “Ora e ta cu asilo, e no a cumpli cu e medida preventivo cu tabata oblig'e di firma cada cierto tempo na husgado,” presidente di capitulo Panameño di NGO Transparencia Internacional, Lina Vega a comenta.

Martinelli a ser condena pa cumpra cu placa publico, na 2010, e mayoria di accionnan di Editor Panama America, e adkisicion a ser haci cu placa di sobornonan.

Pa e compra ey a usa parti di 43,9 miyon dollar cu varios compania a deposita, den un compleho di sociedadnan di pagonan di comision, hasta 10% di e monto di contractnan original di obranan publico, segun husticia.

E organo hudicial a bisa cu e orden di detencion anuncia diahuebs ultimo tambe a ser emiti pa motibo di un supuesto labamento di placa di sobornonan paga pa e compania constructor Brasileño Odebrecht, den esaki Martinelli ta acusa y ta den spera di e huicio cu lo ta na juli.

Segun Blinken, Crisis na Haiti ta un di e desafionan mas urgente di e comunidad internacional

(DiarioLibre) - E Secretario di Estado di Merca, Antony Blinken, a sigura diahuebs cu e crisis social cu Haiti ta bibando ta un di e desafionan mas urgente cu e comunidad internacional ta enfrenta y cu mehoracion di e situacion aki ta depende completamente den e interes colectivo.

E declaracionnan di e hefe di diplomacia Mericano a wordo ofreci durante un reunion apart di e Cumbre di Minister di Exterior di e paisnan cu ta conforma e G20, celebra na Brasil.

"Mi ta kere ta sigur pa bisa cu un di e desafionan mas urgente cu nos ta enfrenta como comunidad internacional ta na Haiti," Blinken a bisa na comienso di e cita den cual a participa ademas di Brasil representantenan di varios pais, entre otro Canada, Kenia y e propio Haiti, como tambe un delegacion di Nacionnan Uni.

Pa reforsa su afirmacion, e Secretario di Estado Mericano a señala e nivelnan di violencia cu Haiti ta biba, cu solamente den luna di januari tabatin mas di mil persona asesina of herida, e control cu e gangnan arma ta eherce na gran parti di e teritorio Haitiano y nan actonan pa terorisa e poblacion, como tambe e consecuencianan di e violencia, den cual el a inclui e blokeo di rutanan comercial y di ayudo, entre otro dificultadnan cu e pueblo Haitiano ta pasando aden.

Blinken a sigura cu e mehoracion di e situacion di Haiti ta depende den e interesnan colectivo ya cu tur pais kier evita e migracion iregular. "Nos tur kier lucha contra e violencia criminal y e trafico di arma. Nos tur kier yuda e comunidadnan Haitiano cu ta den necesidad."

Durante su intervencion Blinken a señala cu den e ultimo tres aña su pais a traha pa reduci e violencia y mehora e bida di e pueblo Haitiano.

El a sigura cu Merca a bira e "donante individual di asistencia pa Haiti" mas grandi. Blinken a bisa cu Merca a entrega mas di 300 miyon di dollar pa alimento, awa limpi, atencion medico, servicionan pa sobrevivientenan di violencia di genero y otro tipo di ayudo humanitario.

Ademas, el a recorda e asignacion di 189 miyon di dollar cu nan a dispone for di juli 2021 pa yuda den e capacitacion y profesionalisacion di e Polis Nacional di Haiti.

Ademas el a menciona e implementacion di sancion- y restriccionnan di visa pa responsabilisa e personanan cu ta financia of ta permiti e violencia.

"Ya nos ta, den actualidad, e donante individual di asistencia pa Haiti mas grandi, nos ta comprometi tambe pa expande nos esfuersonan," e hefe di diplomacia Mericano a sigura.

"E comunidad internacional a lidera e esfuersonan internacional pa apoya Haiti durante decadas. Pero nos mester yuda Haiti realisa e esfuersonan aki," el a agrega.

Blinken a indica cu e apoyo ofreci di Washington pa Haiti no ta suficiente pa e ciudadanonan recupera nan pais, door di cual el a bolbe solicita pa concretisa e Mision Multinacional di Apoyo pa Seguridad, cual el a cualifica como e miho manera pa yuda e polis nacional y stabilisa e pais.

Republica Dominicana: Segun un studio mas di e 80% di e poblacion di presonan na e pais tin problema di salud

(DiarioLibre) - E 82.5% di e poblacion di presonan na Republica Dominicana ta sufri di algun enfermedad. E 33.9% ta sufri di por lo menos un problema di salud; e 29.3 % di dos problemanan di salud; e 14.2% di tres, mientras cu e 5.1% ta sufri di mas di cuater problema di salud, segun un estudio presenta pa e Defensor del Pueblo.

Segun e rapport aki, e condicionnan di salud ta precario, a pesar cu na e centronan di detencion e presonan tin acceso na e personal cu ta brinda nan atencion, sobretodo den e prizonnan di modelnan nobo.

Durante un rueda di prensa organisa pa e Defensor del Pueblo, Pablo Ulloa, ademas di presenta e rapport aki, el a destaca algun situacion cu ta afecta e sistema di salud di e prizonnan, manera cu e enfermedadnan mas predominante na e prizonnan ta problemanan di curason (31%). Door di cual el a haci un yamada di atencion pa duna atencion inminente na e situacion aki.

El a destaca tambe cu segun e investigacion, e 30% di e presonan ta sufri di un enfermedad di wowo, e 25% di enfermedadnan di sanger y un 20% ta sufri di problemanan di salud mental.

E rapport ta señala tambe cu un 10% ta sufri di enfermedadnan di riñon, 8% di diabetes, 5% di tuberculosis y 3% ta sufri di HIV, siendo un dato alarmante cu di e poblacion di presonan e mita no ta ricibi atencion.

"Den nos recorido di e prizonnan nos a wak falta di atencion y di condicionnan pa trata temanan fundamental manera e salud di e presonan" el a puntualisa.

E estudio a establece cu e enfermedadnan cu ta predomina den e centronan ta problemanan di curason, cu ta bira un enfermedad di riesgo halto cu ta afecta e poblacion di diferente edad y genero.

Ulloa tambe a comenta ariba e falta di seguridad den e centronan di detencion, locual ta duna espacio pa e presonan participa den crimennan for di e prizon.

"Nos no por sigui cu prizonnan cu ta laboratorio pa delito y cu e ta bao e supervision di autoridadnan y cu e delincuentenan ta continua opera pa falta di atencion y condicionnan di e prizonnan," Ulloa a expone.

Ademas, el a indica cu e prizonnan tin falta di tecnologia di vigilancia y arconan di control di arma di candela pa disminui e riesgonan cu e presonan ta comete delitonan den e prizonnan.

"Analisis di e resultadonan di e estudio den e centronan di detencion ariba loke ta trata e derecho na salud, compaña pa datonan obteni for di e Censo tabata un di e temanan aborda den e Buki 1 di e Institucion titula: "Estudio cualitativo de las condiciones de salud en centro penitenciarios de Republica Dominicana."

Actornan Frances ta denuncia abuso di directornan ora nan tabata hoben como parti di #MeToo

(AP) - Mientras cinema Frances ta haya hopi atencion a causa di Academy Awards, actornan kendenan ta acusa cu nan ta victimanan di abuso sexual y fisico di tempo nan tabata hopi pa directornan decadanan mas bieu cu nan ta poniendo e enfoke riba e banda repugnante di e pais su industria.

E paso mas recien den e movemento #MeToo a bini net na tempo pa premionan di cinema Frances cu a tuma luga diabierna.

Media Frances ta reportando cu Judith Godreche lo duna un speech tocante violencia sexual na Cesar Awards Ceremony, Francia su version di Oscars, cual lo ser televisa live. Godreche ya caba a manda un mensahe poderoso na e publico via entrevistanan recien unda el a denuncia un "omerta" den e industria. E ta bini den bista cu cinema Frances lo briya proximo luna na e ceremonia di Oscars cu Justine Triet su drama "Anatomy of a Fall."

Godreche, ken tin 51 aña, ta sumamente conoci pa publico di Francia cu ta frecuenta cinema. Recientemente el a acusa dos director di pelicula di abuso sexual y violacion ora cu e tabata un hoben. El a entrega un keho formal den nan contra anteriormente e luna aki segun fiscalnan di Paris.

E ta acusando e director di pelicula Benoît Jacquot, cu ken e tabatin un relacion di 6 aña cu a cuminsa tempo e tabatin 14 aña, di violacion y abuso fisico. Jacquot, un director prominente di Francia, ta 25 aña mas grandi cune. Tambe el a acusa Jacques Doillon di abuso sexual ora cu e tabata dirigiendo un pelicula tempo Judith tabatin 15 aña. Doillon ta 28 aña mas grandi cune.

Papiando riba radio anteriormente e luna aki, Godreche a bisa cu nunca el a sinti atraccion pa Jacquot pero "el a termina cune, riba su cama y e tabata su 'child wife.'" Godreche y Jacquot a conoce otro den aña 1986 durante grabacion di "The Beggars." "Mi a ser endoctrina, e tabata manera si mi a drenta un secta." E relacion a ser marca pa violencia, control y mantene Judith cera. Godreche anteriormente a papia tocante su relacion cu Jacquot, sin nombra su persona, den un programa di television cu su autobiografia yama "Icon of French Cinema" cu a ser lansa den december.

E tabata entre e actornan cu a sali dilanti den ana 2017 contra e productor di pelicula Harvey Weinstein den medio di e movemento #MeToo, acusando su persona di agresion sexual tempo e tabatin 24 aña.

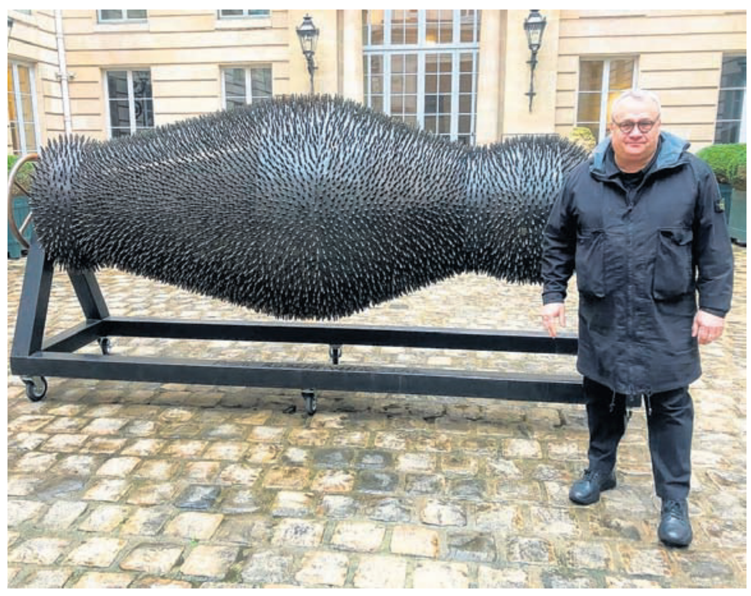
Ucrania su escultor mas famoso ta converti restonan di guera den arte

(AP) - For di dentro di e sushi y destruccion laga atras di Rusia su guera, Ucrania su escultor mas famoso a ser inspira pa crea un marca artistico scur pa recorda e dia cu su cas a ser impacta pa misilnan Ruso.

"El a pasa accidentalmente, el a pasa mientras un misil a drenta nos cas y mi bisinanan a reuni tur e restonan di e misil," Mikhail Reva a bisa. "Y e idea a nace pa crea un metafora for di e restonan aki."

Dos ana despues di e invasion, e residente di Odesa no a stop di transforma mas di 2 ton di resto di guera den arte cu ta expresa e sufrimento di su nacion. Varios biaha e esculturanan monumental ta sirbi como recordatorionan emocional di e rol vital di arte pa expresa loke no por ser expresa di otro manera. E trabao di hero, algun cu halanan delica, otronan religioso y ironico, por ser mira na e Embahada di Merca na Hotel de Talleyrand na Paris como parti di un iniciativa di Merca pa cuminsa interactua cu e agencia cultural basa na Paris di Nacionnan Uni, UNESCO, na cual el a bolbe uni ana pasa. Tambe esaki ta forma parti di un esfuerso pa enfatisa e bosnan importante den e guera cu a sufri un perdida cu no por imagina.

"Den cualkier guera y mas uno largo, bo por bira complaciente y arte tin e poder di ponebo stop y corda cu e ta trata e individuonan," Jean Mnes, encarga cu operacionnan pa e mision di Merca na UNESCO. "E tin e habilidad di pone mira atrobe cu wowonan fresco."

Motiva pa transforma e destruccionh incomprensibel den algo balioso, Reva a crea e escultura "The Flower of Death," utilisando fragmentonan di rocket for di e atake cu a impacta su propio cas. "Como un artista, e tabata un desafio pa mi ora cu mi a haya sa di e atake pa compronde con mi por traduci mi dolor den un metodo artistico. E tabata e pregunta mas grandi," el a comparti.

A celebra prome aña di operacion exitoso

A inaugura imagen nobo di JET-TNCA

Aruba Airport Authority N.V. (AAA), e operador principal di e aeropuerto priva (Fixed-base Operator), JET-TNCA, cu masha orguyo a organisa su evento inaugural den e terminal di aviacion general di Aeropuerto di Aruba riba dia 21 di februari 2024. E evento tabata pa celebra e prome aña cu AAA mes ta opera e aeropuerto priva. Nan ta conoci pa excelencia den servicio di aviacion como tambe e testimonio di e compromiso di Aruba pa brinda hospitalidad na un nivel superior.

E evento a conta cu presencia di diferente orador distingui, entre nan tabat'ey Minister di Turismo y Salud Publico, Dangui Oduber, Director of Commercial Operations, FBO Sales Caribbean na World Fuel Services, Sneider Melendez y CEO di Aruba Airport Authority N.V., Joost Meijs. Cada un a destaca e importancia di e rol di JET-TNCA pa mehora e panorama di aviacion di Aruba y pa fomenta excelencia den prestacion di servicio.

Presente na e evento inaugural tabata presente Minister di Transporte, Integridad, Naturalesa y Asunto di Adulto Mayor, Ursell Arends, Director Interino di Inmigracion Aruba, Andrew Hoo, hefe di Duana na aeropuerto, Roderick Wouters, conhuntamente cu e demas miembronan di e Hunta di Directiva di AAA y ATA.

Como muestra di gradicimento, a honra Minister Oduber y Sneider Melendez cu e logo emblematico di JET-TNCA traha riba palo, simbolo di e artesania y dedicacion di e servicio excepcional brinda na Aruba.

E anochi a conta cu entretenimento di diferente bailarin pa agrega un toke festivo na e celebracion. E inauguracion di e logo di JET-TNCA dilanti di e edificio di aeropuerto a marca un momento historico, cu ta simbolisa e compromiso pa sigui brinda excelencia y innovacion den e servicionan di FBO na Aeropuerto di Aruba.

JET-TNCA, propiedad di Aruba Airport Authority N.V., ta establece un standard di sofisticacion y servicio di prome nivel den e industria di aviacion na Aruba. Situa den e terminal di aviacion general di Aeropuerto di Aruba, JET-TNCA ta ofrece un variedad di servicio FBO, atendiendo na un grupo di cliente diverso cu ta bay desde aviacion comercial te cu servicio medico aereo.

Enfoca riba excelencia y e compromiso di brinda un servicio excepcional, JET-TNCA ta prepara pa redefini e experiencia di aviacion general na Aruba y mas leu.

FAVI ta celebra su 50 aña di aniversario

"Orguyoso di e trabao y guia cu FAVI ta duna na personanan cu ta visualmente incapacita na Aruba"

Minister di Turismo y Salud Publico sr. Dangui Oduber a atende e celebracion di e 50 aniversario di FAVI, un organisacion cu ta dedica pa sostene y guia personanan cu ta visualmente incapacita ariba e isla di Aruba. E tabata un honor pa presencia e e logronan di un organisacion cu a dedica mita siglo pa fortalece y mehora e bida di esnan cu limitacion visual.

E mision di FAVI ta pa guia hende di tur edad cu ta incapacita visualmente pa yega na nan meta di un bida felis y durante e ultimo 5 decada, FAVI a bira e organo di speransa y no solamente a concentra ariba e necesidadnan practico di esnan cu tin impedimento visual pero tambe a hunga un papel fundamental den fomenta un sentido di comunidad, cu e persona tambe ta pertenece na dje y pa tin confianza den nan mes.

Un ceremonia hopi emocionante cu diferente storianan impresionante.

Tambe por a presencia personanan visualmente incapacita cu a deleyta e publico presente cantando y tocando guitara pa un celebracion ameno. Esaki ta demostra cu trabounan di FAVI ta compromiso pa asegura cu cada individuo, sin importa su impedimento visual, tin e oportunidad pa persigui nan soñonan.

Minister Dangui Oduber ta manda palabranan di felicitacion y aprecio na tur e empleadonan di FAVI. Cada un di bosonan ta contrubui cu e exito pa a yega na 50 aña di dedicacion y guia pa e comunidad. Pabien cu e desvelo di e logo nobo y ban sigui traha huntu pa un futuro mas briyante y inclusivo pa tur hende na Aruba.

Volunteer Motor Unit Aruba su prome edicion di Walk & Run 6Km tabata un exito!

Despues di 10 aña yudando boluntariamente tur careda y caminata na Aruba pa cu e seguridad di e participante nan ariba ruta, Volunteer Motor Unit Aruba a lanta nan Fundacion oficialmente.

VMU tin como 20 miembro cu tin como hobby core nan Harley Davidson y pasa bon cu otro ora tempo ta permiti. Pero practicamente tur diadomingo mainta tempran na unda cu tin un careda of caminata na Aruba bo ta topa e VMU team. Diadomingo ultimo dia 18 di Februari a toca e biaha aki supervisa nan mesun Walk and Run na Paradera. A dedica e prome edicion di VMU Walk and Run na Jairon J-rod Dania kende ta 1 di fundadornan y a haci aña ariba e mesun dia. E evento tabata "sold out" cu 600 participante den categoria di mucha, hoben, adulto y adulto mayor.

Competencia tabata fuerte y e ruta cu su reto di subida y biento. Pero cu pasion pa e deporte e participantenan a gosa. E evento a inicia na momento cu a start e careda exactamente 6am cu e zonido di Harley. Pa 7am a start cu e caredanan pa mucha den diferente categoria di edad cuminsando for di 4 aña. Na final tur participante a haya fruta, Gatorade y awa pa refresca, socialisa y saca potret den espera di e premiacion nan den diferente categoria di edad. Prome cu e premiacion a cuminsa a duna Jairon J-rod Dania un plakkaat como reconocemento pa tur e trabou cu e la haci for di comienso pa VMU. Tambe a duna un regalo na Madel Jacopucci cu a yuda VMU cu e mercadeo y asistencia den e organisacion. E ganadonan "overall"

6 KM masculino a resulta Jesus Galea y femenino Lana Gobert. Pa resultado por bay ariba www.vmurun.com.

Volunteer Motor Unit ta gradici inmensamente tur persona, compania, organisacion nan y demas cu a contribui, yuda boluntario of a sponsor producto of servicio. Cu boso ayudo y sosten nos como VMU, por a realisa e 1er Walk & Run.

A rindi homenahe na e 6 ex-directornan di e Oficina di Turismo

Ayera tardi, Minister di Turismo Sr. Dangui Oduber a presenta na un atardi ameno unda a duna homenahe, celebra y honra e 6 persona excepcionalnan cu a dedica añanan di servicio na promocion y desaroyo di e turismo di Aruba.

Nos no por keda sin reflexiona ariba e logronan y metanan bou di e guia di nos directornan anterior:

- Sr, Michael Kuiperi (1953-1971)
- Sr. Odulio Bertrando "Beti Arends" qepd (1971-1985)
- Sr. Roderick Rory Arends (1985-1989)
- Sr. Remigio Wever (1989-1995)
- Sr. Jan van Nes (1995-2000)
- Sra. Myrna Jansen-Feliciano (2000-2009)

Minister Dangui Oduber ta orguyoso pa e tremendo trabou cu cada un di nan a haci como Director/a di Aruba Tourism Authority (ATA). Durante cada un di nan termino como director/a, nan a sa di demostra e compromiso, pasion y un vision pa cu turismo di Aruba. Ta evidente cu e compromiso y amor cu cada director/a tabata traha cune, ta mescos cu e progreso positivo y sostenibel di nos pais.

Danki na cada un di e personanan aki, Aruba a florece como un destinacion faborito cu a capta e curason di hopi bishitante. E crecemento remarcabel den cantitad di bishitante, e mehoracion den nos infrastructura turistico, e promocion pa nos pais y nos hendenan cu ta labora den e industria ta demostra cu di berdad nos na Aruba ta biba ariba un "One Happy Island".

Pa finalisa, den nomber di ministerio di Turismo, Minister Dangui Oduber a expresa su profundo aprecio na tur e logronan di: Sr. Michael Kuiperi, Sr. Odulio Bertrando "Beti Arends" qepd., Sr. Rory Arends, Sr. Remigio Wever, Sr. Jan van Nes y Sra. Myrna Jansen-Feliciano pa e bunita trabou den e industria di turismo. Nan vision y dedicacion no solamente a pone Aruba riba mapa mundial, sino tambe a transforma Aruba den un pais unda soñonan ta bira realidad pa e bishitante.

Zarina Trimon ta gana premio di e di 25 edicion di Masquerade Party di Kiwanis Club of Palm Beach clubhouse

Diaranson dia 21 di februari, Kiwanis Club of Palm Beach clubhouse a entrega un premio di dos ticket di KLM pa Sra. Zarina Trimon. Esaki tabata relata na e di 25 edicion di nan Carnaval Masquerade Party cu a tuma luga dia 9 di februari.

Den nomber di President Onasito "Chito" Thiel y Masqeurade Party committee Chair Gilmar "Cheyito" Croes, nan ta felicita Sra. Zarina Trimon y tambe gradici prensa, pa e cooperacion durante henter aña cu nos FUNdraisings pa asina nos por sigui yuda mas mucha den necesidad riba nos isla.

Polis a detene chauffeur burachi cu a dal auto staciona na area hotelero

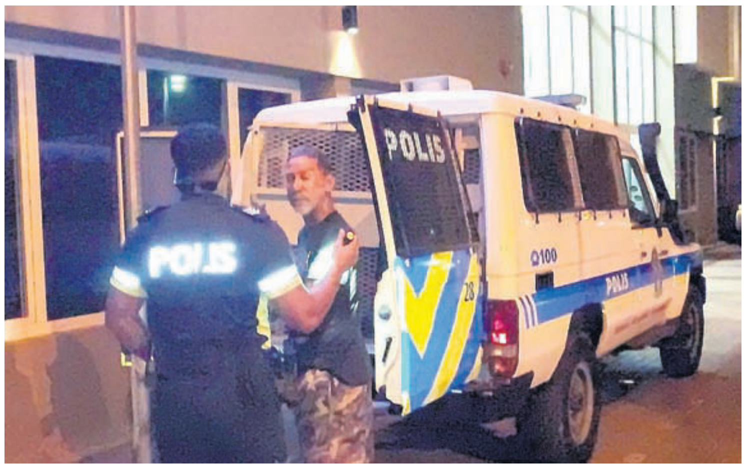
Diahuebs madruga a drenta informe di un accidente den e parkinglot di un area hotelero, mesora a dirigi un patruya na e sitio.

Na yegada di e patruya a bin compronde cu aki ta trata di un chauffeur burachi cu no tabata por a maniobra y a bay dal un auto staciona. Polis a nota cu e chauffeur ta bao influencia di alcohol y a detene.

Polis atento a haya homber sospechoso cu balanan cayente di un arma di candela y a deten'e

Diaranson anochi na un pompstation na Oranjestad polisnan atento a nota un homber actuando masha sospechoso y a acerc'e pa un control.

Durante nan a control'e nan a bin hay'e cu balanan cayente di un of mas arma di candela den su poder. Mesora nan a detene y a yama e investigadornan technico y forensyco pa asina sigui cu e investigacion.

Polis cu A.P.A. y A.T.A. a bay na ex edificio di D.O.W. pa cera e lugar definitivamente y saca tur e adicto ambulantenan

Diahuebs tra'i merdia un grupo di persona di A.P.A. y A.T.A. a bay na e ex-edificio di D.O.W. pa asina observa y cuminsa cu renobacion pa converti e edificio den un centro turistico comercial pa nos bishitantenan crucero y turistanan en general.

Pero eyden a bin haya cantidad di adictonan cu nan mester a pidi refuerso policial a asina obliga nan di desaloha e lugar pa asina e trabao di limpiesa y re-construccion por tuma lugar.

Polis repartiendo boet pa esnan staciona riba acera den Oranjestad

Pa basta tempo caba a bin ta notando un situacion cu ta bayendo for di man cu paramento di auto riba acera. Polisnan di T.O.P. (Tourism Oriented Police) ta controlando den centro di Oranjestad y ta repartiendo boet na un y tur cu para riba acera.

Si bo ta cerca y core bay na bo auto polis ta dies duna bo un boet pero si bo no yega cerca e boet ta bira mas caro pasobra bo lo mester bay paga e gastonan di e takelwagen tambe y bo mester bay busca unda bo auto ta.

Experimentonan di laboratorio ta sugeri cu e bos di bayenanan ta unico

(AP) - Bayenanan ta canta suficientemente duro pa nan canticanan ser tendi for di leu den e oceano, sinembargo e mecanica tras di esaki tabata un misterio. Cientificonan awo ta kere cu nan tin un idea y esaki ta algo cu no a ser mira den otro bestianan; un caha di stem specialisa.

Expertonan ta bisa cu e descubrimento aki, mientras e ta basa riba un estudio demasiado chikito pa ta algo definitivo, lo dirigi un investigacion den futuro tocante con e bayenanan ta comunica.

Den un reportahe publica diaranson den Journal Nature, Coen elemans di University of Southern Denmark y su coleganan a studia e cahanan di stem aki, asina yama larynx, for di 3 bayena morto, un Humpback, un Minke y un Sei, cual tur ta un tipo di bayena 'baleen'. Den e laboratorio, e cientificonan a supla aire via e larynx bao condicionnan controla pa mira kico ta vibra. E investigadornan tambe a crea un modelo den computer di e bayena Sei su vocalisacion y a match esaki na e grabacionnan di un bayena similar den libertad.

E ancestronan di bayena tabata biba riba tera prome cu nan a move bay biba den awa. Elemans a bisa cu e bestianan aki a adapta nan larynx durante miyones di aña pa por haci zonido bao awa. Diferente na ser humano y otro bestianan, bayenanan 'baleen' no tin djente ni cuerda vocal. Na luga di esaki, den nan caha di bos, nan tin carni den forma di U cu ta yuda nan hala aden cantidadnan masivo di aire y un "cusinchi" di musculo cu no ta ser mira den otro especienan. E bayenanan ta canta pa medio di pusha e carni aki contra e musculo, Elemans a bisa.

"Esaki ta e estudio mas comprensivo y significante te cu awe tocante con e bayenanan aki ta vocalisa, un misterio di hopi tempo den e industria," Jeremy Goldbogen, un profesor asociado di oceano na Stanford University, ken no a hunga un rol den e investigacion aki a comenta. El a nota cu tabatin mas pa studia "mirando e repertorio acustico diverso" di bayenanan. Humpbacknan, por ehempel, ta conoci di compone canticanan elabora cu ta biaha via oceanonan.

E modelonan ta sugeri cu e Humpbacknan y e especianan relaciona no por produci zonido mas halto cu e industria di exportacion, Elemans a bisa. "Nan ta afecta grandemente pa e zonido di exportacion y esaki ta reduci nan habilidad di comunica significantemente," el a bisa. "No tin manera pa nan por subi nan volumen."

Pa motibo cu bayenanan ta canta como rito di emparehamento, e industria aki su interupcion di e canticanan aki ta potencialmente preocupante segun Michael Noad, director di Centre for Marine Science na University of Queensland Australia a expresa. "Pa e poblacionnan di e bayenanan aki cu ta separa, manera Antarctic Blue Whales, e posibilidad ta grandi cu nan no por haya un pareha den ambiente cu hopi zonido," el a bisa, notando cu e especie di bayena manera Humpback cu ta reuni den cantidadnan grandi ta mas probabel di no ser impacta pa e polucion di zonido.

E larynxnan cu a test tabata di bayenanan hoben, no hombernan adulto kendenan ta esunnan cu generalmente ta canta. A causa di esaki, mas experimento riba e adultonan masculino ta necesario pa confirma e estudio su resultadonan. Sinembargo Reidenberg, ken ta traha pa Center for Anatomy and Functional Morphology na Icahn School of Medicine na Mount Sinai New york, a nota cu investigacion di laboratorio ta probablemente lo mas cerca cu nos por na replica con e bayenanan ta canta.

Pa mantene bayenanan safe, Warda Costa na Merca a lansa un programa piloto pa alerta barconan di bayenana mira den Salish Sea. E meta di e agencia su "cetacean desk" ta di mantene e bestianan aki safe for di golpinan di boto y reduci e zonido den e awanan aki pa medio di colecta reportahe for di tanto ciudadanonan como mariniernan. E programa, cual a cuminsa operacionnan oficial den december, ta bini durante un tempo unda e bishita di e Humpback whale y Orca a aumenta.

Salish Sea ta manera un laberinto di islanan y canalnan cu ta crea e awanan entre Washington State y British Columbia, incluyendo Puget Sound. Dos grupo di Orca, un cu ta come salmon y otro ta come otro bestianan grandi di lama, ademas di bayenanan 'baleen' ta nabega e awanan aki desde hopi tempo caba y awo hopi biaha ta visibel desde e costa.

Sinembargo e awanan aki awo ta cas di wafnan grandi Mericano y Canades y casi 300,000 barco a crusa e areanan aki den aña 2023, for di barconan di container te na ferry te na cruise ship, segun Warda Costa. E cantidad aki no ta inclui botonan priva.

E 'Whale Desk' nobo ta reduci e riesgo di colision pa medio di combina e reportahenan di mariniernan ademas di ciudadanonan riba aplicacion di bayena y data for di dispositivonan pa tende bao awa den un sistema integra cu lo manda alerta na e barconan comercial y ferrynan regional via un aplicacion mobil.

Entrenador di Bayern Munich Thomas Tuchel ta bisa cu e no ta "e unico problema" den e club

(AP)—Thomas Tuchel no ta kere cu e ta e "unico problema" na Bayern Munich, pero e entrenador ta contento pa tin mas libertad den su decision na e club despues di bisa cu e lo retira na fin di temporada.

"Tin claridad. Y claridad ta trece libertad," Tuchel a bisa diabierna. "Decisionnan, tambe pa e entrenador a ser caracterisa awo pa mas libertad. Bo no meste considera e consecuencianan den largo plaso mas ora bo tuma un decision."

Tuchel tabata papiando dos dia despues cu Bayern a anuncia cu e lo retira for di e club na fin di temporada. Tres perdida tras di otro a laga e club den crisis y a aumenta e prospecto di su prome campeonato sin un trofeo den 12 aña.

Despues Bayern ta hunga contra Leipzig awe. Tuchel tin 18 wega mas na Bayern—y esey ta solamente si su ekipo logra cambia un falta di gol pa Lazio for di e prome etapa di e ronda di 16 di e Liga de Campeones y a sigui bay dilanti pa yega e final na Londres dia 1 di juni.

Lider di Bundesliga Bayer Leverkusen tabatin 8 punto di Bayern prome cu su wega contra Mainza diabierna. Tuchel a bisa cu e por acerca cada wega cu mas libertad, sabiendo cu e no lo ta responsabel pa kico ta pasa despues di e temporada. "Awo como entrenador, definitivamente e ta duna bo un tiki espacio den tumamento di decision unda bo por ta un mas streng," Tuchel a bisa.

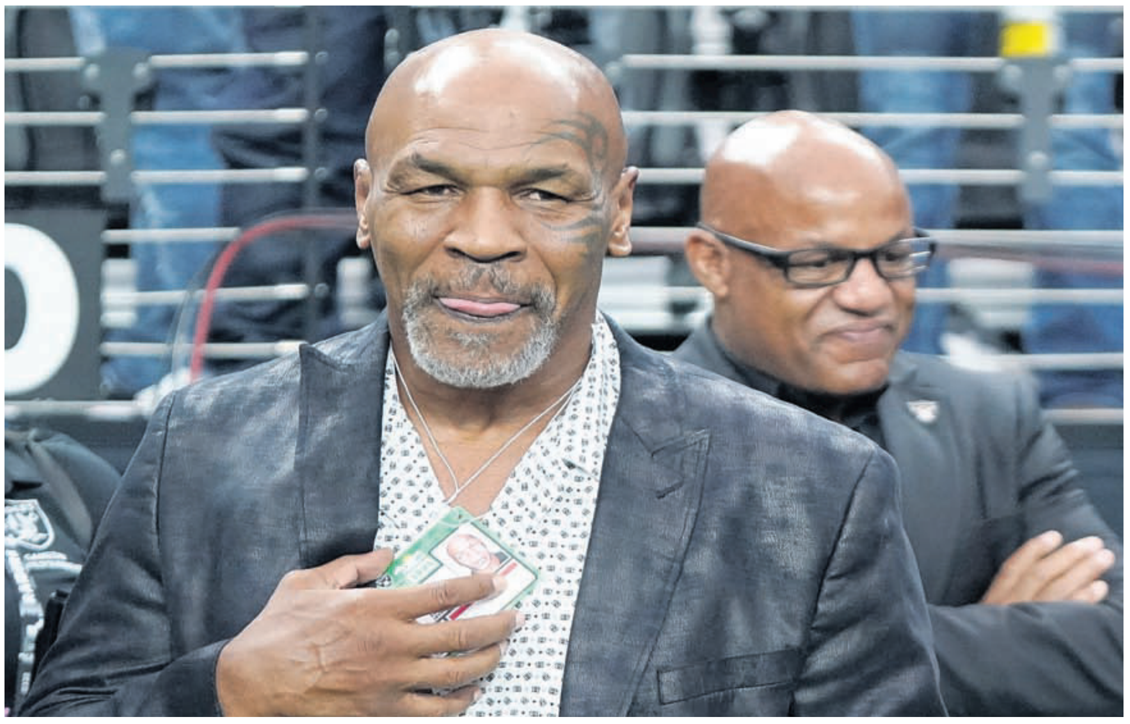

Tuchel a bisa claramente cu e no ta sinti completamente responsabel pa e caida di Bayern. E club Bavariano a gana e ultimo 11 titulo Bundesliga—un record—pero e no a gana e titulo di temporada pasa pasobra Borussia Dortmund a perde su chens durante wega final.

"Mi no ta kere cu ami ta e unico problema, pero claro mi ta responsabel," segun Tcuhel, ken no a specifica kico e otro problemanan por ta. "E no ta un asunto directo. Si tabatin un hende pa tira culpa riba dje, e ora un otro mester ta sinti aki awe."

Tuchel a bisa cu su entusiasmo no a ser stroba pa e resto di e weganan. "Mi stima futbol, mi stima mi trabao," Tuchel a bisa. "Claro mi lo haci e trabao cu e mesun energia cu prome."

Mike Tyson y Francis Ngannou poni pa debut den Professional Fighters League na Saudi Arabia

(AP)—Mike Tyson y Francis Ngannou ta na Saudi Arabia, un duo di heavyweight cu un wowo riba e faya di campeonato.

Pa Tyson, su rol ta ceremonial. E gigante di boxeo ta poni pa presente e ganado di tres pelea titular den PFL vs. Bellator: carchi di campeon cu un faya di campeonato.

Pa Ngannou, esaki ta personal. E ex-campeon di UFC heavyweight a bisa cu e lo presenta na e torneo pa confronta e ganado di e superpelea heavyweight entre Renan Ferreira y Ryan Bader. Ngannou por porfin haci su debut den PFL e aña aki contra Ferreira of Bader.

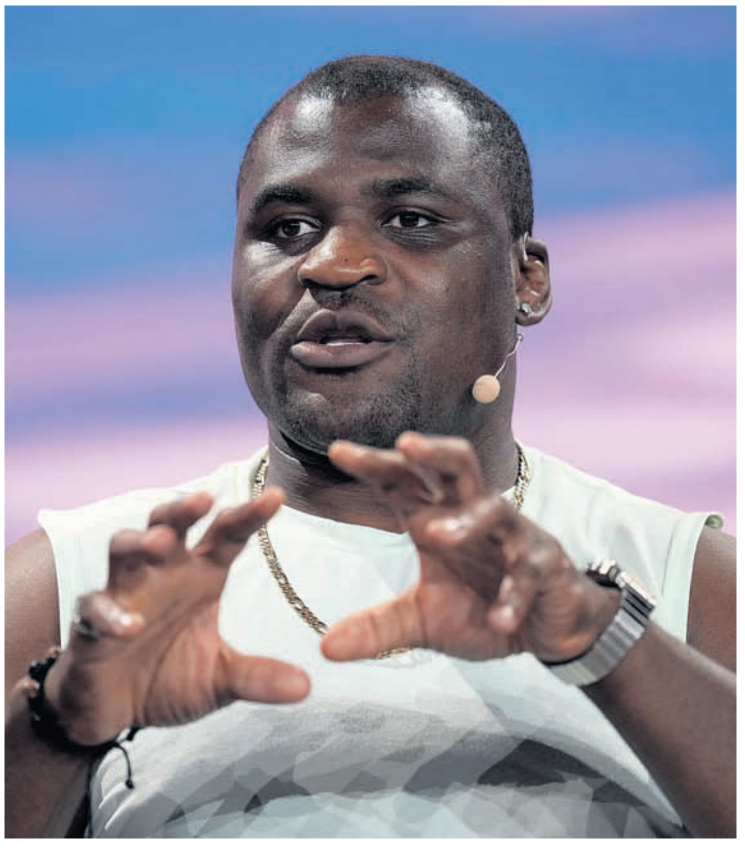
E promocion di MMA cu a tuma campeonnan Olimpico y di UFC awo tin su rooster mas fuerte ainda pa su prome show riba pay-per-view entre campeonnan di Bellator contra esnan di PFL awe na Riyadh, Saudi Arabia. PFL a cumpra Bellator for di Paramount Global na november den su intento pa haci un corida na lider di industria, UFC.

Esaki tambe ta e prome carchi di MMA cu ta tumando luga na Saudi Arabia. PFL ta e unico organisacion den MMA cu un formato di temporada, unda bringadonan ta competi den un temporada regular, "playoffs" y campeonato tur aña.

Ngannou ta e piesa central di e crecemento di PFL. Ainda e tabata un campeon heavyweight na UFC ora cu discusionnan di contract a cay aña pasa cu e compania un bes cu e bringado a duna su demanda pa seguro di salud y sponsorshipnan personal a ser rechasa. Presidente di UFC Dana White a kita e faya for di Ngannou na januari 2023. Ngannou a yega na un trato cu PFL na mei cu a inclui un rol como presidente y doño di equidad den PFL Africa.

Ngannou ta plania pa bringa contra ex-campeon di boxing heavyweight Anthony Joshua dia 8 di maart na Riyadh. Pero despues di esey, Ngannou lo haci su anticipado debut na PFL.

E sugerencia di PFL cu Ngannou bringa campeon di UFC heavyweight Jon Jones riba un carchi co-promove a ser rechasa y ridicula pa White. En bes di esey, Ngannou por bringa Ferreira (12-3) of Bader (31-7), e unico bringado di Bellator pa tin campeonatonan den dos clase di peso simultaneamente.

E influencia di Saudi Arabia den e escena di deporte global a inclui e cumpramento di un share den PFL aña pasa, un otro ehempel di e reino uzando eventonan deportivo pa aumenta su influencia. E compra tabata relativamente modesto—100 miyon segun The Financial Times—pero hasta den un rol di minoria, SRJ Sports Investments a sigura cu eventonan di artes marciales mixto lo tuma luga den e pais ey.

Comite Olimpico Ruso ta perde apelacion contra suspension di IOC

(AP) - E Comite Olimpico Ruso a perde un apelacion contra e suspension di su Comite Olimpico Internacional.

Corte di Arbitrahe pa Deporte a bisa diabierna cu nan a retira ROC su apelacion contra e suspension imponi den october. IOC a trece dilanti obhecion na ROC incorporando 4 curpa deportivo representando regionnan den parti di Ucrania, cual e ta yama un "violacion di e Olympic Charter."

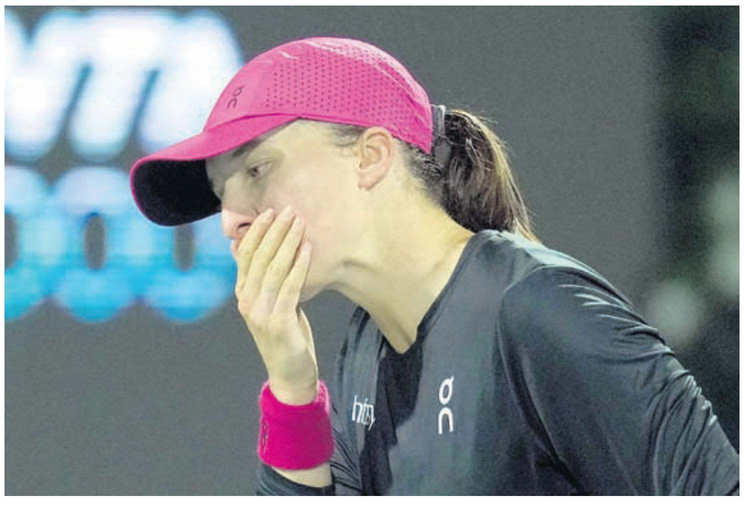
Rusia ya caba a ser prohibi di IOC drenta atletanan na e Olimpiada cu lo tuma luga na Paris bao su propio bandera y e suspension aki no ta stop IOC su esfuerso pa Rusonan competi como atletanan neutral sin e simbolo nacional. CAS a bisa cu nan ta haya e suspension entrega pa IOC valido y cu esaki "no a kibra ningun principio di legalidad, igualdad, loke ta anticipa ni tampoco den proporcion." ROC a bisa cu e decision di CAS, cual te ainda no a keda publica completamente, "practicamente a copia IOC su argumentonan" y a ignora e caso Ruso.

ROC por apela na Corte Supremo di Suecia sinembargo te ainda no a bisa si tin plan di haci esaki.
"E decision aki di CAS ta mas evidencia di discriminacion civil y deportivo dirigi contra Rusonan y con esaki a yega un escala cu no a anticipa prome cu e weganan na Paris," ROC a bisa den un declaracion.

ROC a bisa cu CAS a "confirma cu e ekipo Olimpico di Rusia, atletanan Ruso y oficialnan no lo tuma parti den e weganan Olimpico na Paris, di mesun manera cu el a exclui cualkier cooperacion posibel di ROC cu e atletanan cu IOC ta reconoce como atletanan cu ta cumpli cu e criterio di neutralidad."

IOC a bisa diabierna cu nan ta contento cu e decision di CAS unda a ilustra cu su suspension di ROC ta valido.

Number 1 Swiatek sorprendi pa Kalinskaya durante semifinalnan na Dubai

(AP)—Hungado number 1 na mundo, Iga Swiatek, tabat sorprendi pa cualificante Anna Kalinskaya 6-4,6-4 den e semifinalnan di e campeonatonan na Dubai diabierna.

Swiatek tabata avansa cu 4-2 ora Kalinskaya a kibr'e. E consistencia di Swiatek a cuminsa bandon'e y Kalinskaya a core pasa cuatro wega prome cu el a tuma e prome set. Swiatek a salba dos match points pa kibra pa 5-3 den e segunda y tabatin un otro chens pa kibra pa 5-5 pero a dal mucho hancho.

Kalinskaya a duna Swiatek su prome perdida di sets den casi un aña. E prome cualificante pa yega e final na Dubai a gana tres top-10 hungado tras di otro, cuminsando cu number 9 Jelena Ostapenko, despues number 3 Coco Gauff pa su prome top 5 gana, y despues Swiatek den nan prome encuentro.

Number 40 Kalinskaya lo hunga contra number 26 Jasmine Paolini di Italia durante e final awe. E ta e prome final di WTA pa Kalinskaya y un chens pa Paolini su segundo titulo, esun mas grandi p'e.

Kalinskaya a bisa cu e clave pa gana Swiatek tabata pa mantene calma pero agresivo. "Mi sa cu si mi no keda calma y mi no keda agresivo e lo gana mi," Kalinskaya a bisa den su entrevista riba e pista. "Esey tabata mi plan, pa keda agresivo y move hopi. E ta hopi bon. Mi ta contento di por a haya un chens pa hunga contra dje." E ultimo cualificante pa gana dos top 3 hungado den un torneo tabata Amelie Mauresmo na 1998 na Berlin cu victorianan contra Lindsay Davenport y Jana Novotna.

Paolini a gana Sorana Cirstea 6-2,7-6 (6) den nan wega semifinal. El a gana tres top 3 hungado tras di otro pa prome biaha. Paolini a salba seis punto di set den e segundo set. Paolini y Kalinskaya tin un gana contra otro. Kalinskaya a gana Paolini un luna pasa durante e di cuatro ronda di Australia Open.

"Si bo kier gan'e, mi ta asumi cu bo mester hunga fuerte y purba no haci hopi fout, pero tambe purba di haya punto, pa dal e bala, y push'e for di e pista pasobra si no, e ta bay move abo."

Pa yega e final a sigura Paolini di un top 20 debut ora e ranking ser actualisa dialuna. Kalinskaya lo subi den e top 30 pa prome biaha y por te hasta yega den e top 20 cu e titulo.

Gruponan uniforma cu meta comunitario ta wordo invita pa participa den desfile nacional

Pa medio di e comunicado aki Comision Celebracion Dianan Nacional (CCDN) ta informa cu e aña aki un biaha mas lo organisa e desfile nacional di gruponan uniforma riba Dia di Himno y Bandera 2024 dilanti Plaza Libertador Gilberto F. 'Betico' Croes despues di e acto protocolar dia 18 di maart 2024 proximo.

E desfile aki ta pa duna reconocimento na nos gruponan uniforma cu ta traha na bienestar y tambe na desaroyo di nos hobennan den nos comunidad manera scouting, gruponan gubernamental uniforma, gruponan di deporte uniforma y gruponan di baile den trahe folklorico.

Desde awe por registra pa participa y ricibi e formulario di inscripcion via nos e-mail adres ccdn@cultura.aw y tene na cuenta cu e ultimo dia pa inscribi ta diabierna 1 di maart 2024 pa asina e comision por planifica e logista di e desfile corectamente. Mester informa cu no ta permiti bestia y tampoco vehiculo di motor den e desfile. Pa tuma contacto mas lihe por Whatsapp na +297 562-9129.

Prome Pop Up Market di Santa Rosa ta dia 2 di Maart

Despues cu aña pasa Departamento di Agricultura, Cria y Pesca Santa Rosa a bin na e idea pa cuminsa cu algo chikito pa nos productornan local cu a resulta den un Pop-Up Market exitoso. Awor nos ta cla pa continua cu esaki den luna di maart venidero.

Hopi ta esnan cu a haya e idea aki uno interesante y sigur a wordo sosteni pa nos bishitantenan mirando e acogida cu esaki a haya durante 2023. Hopi ta esnan cu a encanta e idea pa motibo cu e ta den un escala mas chikito y ta duna e oportunidad na e clientela pa mira y probecha di un of otro producto fresco mas facil. Sin mucho molester por yega cumpra y sigui cu otro compromisonan. Ta simplemente un cantidad di 15 productor local cu tin un of otro producto fresco na e momento ey por yega na remarca den nos Pop-Up Market. Claro nos kier tene den un escala mas chikito pa asina facilita tur nos bishitantenan y sigur tambe e productor por sali mas facil for di nan producto fresco cu nan tin na e momento ey pa ofrece.

Faltando apenas un luna pa nos Pop-Up Market cu lo ta planea pa tuma lugar riba diasabra dia 2 di maart venidero.

Nos ta haci e siguiente apelacion dado caso cu bo tin producto fresco pa e fecha menciona por tuma contacto cu nos departamento na 585-8102 pa asina reserva bo lugar y pa nos por ta na altura kico ta e producto cu bo ta bay ofrece pa e Pop-Up Market. Nos ta desea pa por tin un variedad di producto produci localmente pa ofrece nos bishitanan riba e dia aki. Orario lo ta for di 8or di te cu 11or di mainta caminda Aruba completo por bishita y haci nan compras riba e diasabra aki.

Nos ta invita e pueblo di Aruba pa marca e fecha aki cu ta diasabra 2 di maart pa bishita nos Pop-Up Market y disfruta haciendo bo compras di e productonan fresco cu lo bay tin pa ofrece aki mes na Santa Rosa.

Nos Pop-Up Market lo ta facil, conveniente y rapido. Bishita nos prome Pop Up Market pa e aña aki y comproba pa bo mes.

King Classic Sudoku

		1				8	7	
8		9	7		2			5
				1	4			
3	5						8	
		8	5		1			2
		7	2				4	
	9	2			3	7	5	6
6	1						9	

Difficulty: ★★★★ 5/12

Cas Di Cultura
Vondellaan 2 Aruba
297-582-1010

F A D A
Campanastraat 5 Aruba
297-583-2999
297-583-9610

F A V I
Primavera 233 Aruba
297-582-5051
297-582-5222

F E P O
Engelandstraat 15 Aruba
297-583-1016
297-583-6607

Fundacion Contra Violencia Relacional
Tel: 583-5400

Fundacion Autismo Aruba
Irenestraat 21 Aruba
297-588-1179

Fundacion Pa Nos Muchanan
Cumana 2 Aruba
297-583-4247

Fundacion Tel Pa Hubentud
Wilhelminastraat 19 Aruba
297-588-6138

Koningin Wilhelmina Fonds
Spinozastraat 9 Aruba
297-582-0412

Mary Joan Foundation
Sabana Blanco 8 Aruba
297-588-9999

Rode Kruis Aruba
Pedro Gallegostraat 14
Tel.297-582-2219
Fax 588-3376

Famia Planea (SBVO)
Avenida Milio J Croes 17 B Aruba
297-588-9591
www.famiaplanea.org
famiaplanea@hotmail.com

Stichting Fundacion Guia Mi
George Madurostraat 34
297-582-0088

Y M C A
Calbasstraat 1 Aruba
297-582-3072

AL-ANON group
Sabana Liber #8, Noord (close to the hotels)
Tel: 736-2952 or 593-7081

Dokter na warda

Oranjestad	San Nicolas
Hospital	Imsan
7:00 pm / 10:00 pm	24 ora

Botica na warda

Oranjestad:	San Nicolas:
Eagle	Centro Medico
Tel. 587 9011	Tel. 584 5794

EMERGENCIA 911

POLIS	
Oranjestad	100
San Nicolas	104
Santa Cruz	105
Noord	107
Tip Line	11141
Brandweer	115
Ambulance	911
Hospital	527-4000
Imsan	524-8833
Warda Costa	913
Seguridad Nacional	11911
Cruz Cora	582-2219

BOTICA	
Aloe	584-4606
4 Centro Medico	584-5794
Central	585-1965
Dakota	588-7364
Del Pueblo	582-1253
Eagle	587-9011
Kibrahacha	583-4908
Maria	585-8145
Di Servicio Noord	586-4606
Oduber	582-1780
Paradera	588-6638
San Lucas	584-5119
San Nicolas	584-5712
Santa Anna	586-8181
Santa Cruz	585-8028
Sero Preto	584-4833
Trupial	583-8560

UTILIDAD	
Setar	117
Web	525-4600
Elmar	523-7147

FUNERARIA	
Aurora	588-6699
Royal Funeral H.	586-4444
Ad Patres	584-2299
Olive Tree	584-8888

Servicio di Taxi

Aruba Transfer Tour & Taxi C.A.
Tel: 582 2116 /582 2010

Taxi Adres Services (24h)
Tel. 587 5900

A1 Taxi Services Aruba
Tel: 587-8850
Tel: 280-2828
Whatsapp: 592-7024

DAO ta invita empresanan pa participa den un encuesta tocante nan experiencia cu hoben riba e mercado laboral

Departamento di Labor y Investigacion (DAO) ta anuncia cu cuminsando 29 januari 2024 tur invita tur dunado di trabou pa participa den un encuesta digital relaciona cu nan experiencia como dunado di trabou, particularmente nan experiencia trahando cu hobennan riba e mercado laboral. DAO ta reconoce cu dunado di trabou ta duna un aporte substancial riba e mercado laboral.

E obhetivo di e investigacion aki ta pa haya un bista mas amplio di e experiencia di dunadonan di trabou cu e grupo di hoben disponibel riba e mercado laboral. Esaki ta encera hoben di 15 pa 24 aña di edad, y tambe e hoben adulto di 25 pa 29 aña di edad riba e mercado laboral di Aruba.

E investigacion aki ta encera compilacion di informacion riba entre otro e proceso pa recluta y empleo di e hoben trahado for di bista di Aruba su dunadonan di trabou. Cu e datonan aki, por desaroya of ahusta maneho na un forma cu ta 'evidence-based' y implementacion di maneho por ta mas dirigi pa cu nos hobennan. E datonan aki ta yuda identifica e areanan di nos mercado laboral unda cu tin cierto discrepancia relaciona cu e oferta y demanda pa trahado hoben y ta fungi tambe pa determina e desafionan relaciona cu desempleo bou hobennan. Pa e hobennan mes, e datonan aki lo ta un contribucion pa mehora nan perspectiva riba e mercado laboral y nan preparacion nan pa ta exitoso den trabou den futuro.

Nos ta pidi encarecidamente pa participa na e encuesta aki cu lo tuma mas o menos 10 minuut di bo tempo. Aki bou por haya e linknan pa participa.

Version na Hulandes di e encuesta https://www.surveymonkey.com/r/SWTS2024NED

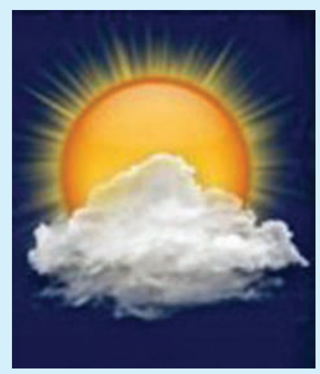

Version na Ingles di e encuesta https://www.surveymonkey.com/r/SWTS2024ENG

Participacion den e investigacion aki ta completamente boluntario. Lo publica tur informacion y datonan ricibi publica na forma agrega, asegurando proteccion di identidad di e dunado di trabou. Pa mas informacion tocante e encuesta, por tuma contacto cu Bureau Arbeidsmarktonderzoek, na 5237720 of por manda un email pa mandy.lacle@aruba.gov.aw of simon.brete@aruba.gov.aw.

Nos ta gradici bo pa bo tempo y boluntad pa contribui na e investigacion importante aki. Bo empresa su participacion ta aporta grandemente na e desaroyo di maneho laboral como tambe intervencionnan pa mehora oportunidadnan di empleo pa hobennan. Nos ta pidi bo cooperacion pa completa e encuesta prome cu 28 februari 2024.

Pronostico di tempo

Tempo:
Awe tardi y awe nochi: parcialmente nubla cu un posibel awasero breve
Den marduga y mañan: parcialmente nubla cu un awasero pasahero te breve

Temperatura maximo 31 grado Celsius
Temperatura minimo 26 grado Celsius
Indice di calor (heat index) den y rond di oranan di merdia: 32 pa 37 grado Celsius
UV index: 10

Bahada di solo : 6:48 pm
Subida di solo : 6:58 am.

Biento:
Modera for di direccion oost- noordoost te oost- zuidoost;
Forsa 3 te 4 (11 te 30 km/ora, 7 te 16 nudo).
Den dia posiblemente basta fuerte den rafaga;
Forsa 5 (31 te 39 km/ora, 17 te 21 nudo).

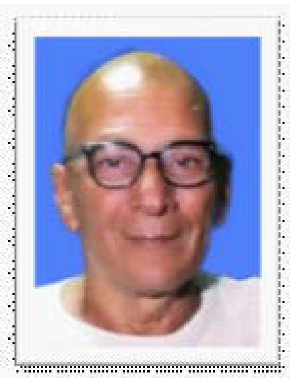
Situacion general di tempo pa proximo 24 ora:
Humedad disponibel den atmosfera regional lo combina cu e calentamento di dia pa induci temporalmente mas nubia. Esaki por produci un awasero pasahero te breve na cierto partinan di e isla.

Condicionna

Ta ora pa mi bay awo
Mi no t'ey bisa ayo
Busca mi den biento y ola
Y den e murmuro di lama
Busca mi y stima mi
Manera ami a stima boso.

Yolanda Croes

Cu dolor na nos curason, pero agradecido na tur loke el a nifica pa nos,
nos ta participa cu a bay sosega den Eterno Paz Celestial

Nelson Orlando Croes
Miho conoci como "Chai"
* 3 october 1956 - 22 februari 2024

Na nomber di su:
Mayornan: Federico Croes
Georgina Croes-Vrolijk

Rumannan Gladys Croes (Hulanda)
Angel Croes

Su pareha: Myra Ras
Manera yiu: Edliza Ras & Obrian Barret
Suegra: Maria Ras
Yiu di criansa: Stephanie

Sobrinonan: Hubert (Bertje) Leebeek (Hulanda)

Joey van de Berg y su yiu Amelie
Angelo Croes (Hulanda)

Tanta y Omonan: Sra. Vda Maria Croes-Vrolijk
Sra. Vda Avelina Croes-Vrolijk
Sra. Vda Graciela Zomer-Vrolijk
Sr. Mario Vrolijk & Jean Hally
Sra. Vda. Julia Werleman-Vrolijk
Sr. Francisco Vrolijk y famia
Sr. Rudecindo Vrolijk y famia
Sra. Presentacion Webb-Croes
Sr. Odulio Croes
Sr. Julio Croes
Sr. Everaldo Croes
Sr. Dominico Guzman Croes
Sr. Emiliano Croes
Sr. Francisco Croes
Sr. Mario Jesus Croes

Tur primo y prima, acto-primo y prima, ihanan y demas famia,
tur su amigonan, amistadnan demasiado pa menciona, bisiña, conocir y demas famia: Croes, Vrolijk, van de Berg, Leebeek, Ras, Geerman, Escalona-Rodriguez, Webb, Zomer, Halley, Werleman, Perez, Henriquez, Curiel, Tonk, Ringeling, v/d Dijs, Ponticorvo, Lopez, Maduro, Dabian, Yarzagaray, Thijsen, Lewis y Tromp,
ta invita pa acto di entiero cual lo tuma lugar na Royal Funeral Home diamars 27 di februari 2024 di 1 or pa 4or di atardi. Despues lo hiba nos defunto stima pa Santana Central na Sabana Basora.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun famia of conocir.

"Señor ta mi wardado, mi'n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosega
E ta hibami den awa trankil, pami bolbe hanja forsa"
Salmo: 23

Cu imenso tristeza na nos curason, pero conforme cu boluntad di Dios
nos ta anuncia fayecimento di nos mama stima:

Mariana Jacinta Tromp
Cariñosamente yama
"Janchi"
*17-07-1954 - † 20-02-2024

Na nomber di su:

Na nomber di su:
Yiunan stima:
Rodney Gomez
Igmar Gomez y pareha Milaydi Werleman

Tata di su yiunan: Bernardino "Benny" Gomez y yiu Naomi

Mayornan: †Anselmo Tromp y †Petra Antonia Tromp-Flanegien

Rumannan: Filomena "Mena" Tromp y yiunan
†Ambrosio "Booshi" Tromp y yiunan
†Bertha y Joy Wolff y yiunan
†Demetrio "Meto" Tromp
†Andres "Des" Tromp y yiunan
Martina "Tina" y Fransisco "Chico" Chiquito y yiunan
Fransisca "Fan" y Doy Bernabela y yiunan
Nick Tromp

Sobrino(a)nan: Elvira, †Fenchi y Lina Henriquez, Shirley Giel y Raquel Cicilia
Richi, Cesar y Joyce Wolff, Jeffrey y Aldrick Tromp, Maritsa y Franc Chiquito,
Giovannie, Vanessa y Natasha Bernabela

Tanta nan: Sra. Vda. †Valentina "Tina" Wolff y famia, Sra. Vda. Albertha "Bertha" Christiaans y famia, Su madrina Bertha Giel Flanegien, Su iha(nan): Maritsa Chiquito y Jason Croes.

Y demas famia nan: Tromp, Flanegien, Giel, Cicilia, Henriquez, Wolff, Gomez, Chiquito, Chung, Bernabela, Heyden, Christiaans, Figaroa, Kelly, Schwengle, Semeleer, Eduardo, Boekhoudt, Croes, Ridderstaat, Dorothal, Carrasquerro, Gomez y Becker y demás famia, bisinja y conocir/amistad nan. Su ex-coleganan di Horacio Oduber Hospital afdeling ziekenverzorgster y dialysis, na unda ela eherce su trabow cu hopi amor pa 44 anja como ziekenverzorgster y su ultimo anja como dialysis assistent. Tur su bon amistad nan di Grupo Flor di Aloe, Grupo Pata Pata, Lucky Seven, Qi-Gong y grupo di primas.

Ta invita pa asisti na acto di entierro cual lo tuma lugar: Diasabra, 24 di Februari 2024 den Misa Santa Anna na Noord, e resto mortal lo reposa for di 2:00 or te 4:00 di atardi den Misa Santa Anna na Noord y sigi despues pa Santana Catolico na Noord.

Alavez ta pidi pa bin bistir na color alegre, door cu nos defunto stima semper ta un persona alegre.

Nos disculpa si den nos tristesa nos por a lubida algun miembro di famia.

Despues di acto di entierro, nos no ta ricibi bishita di condolencia na cas.

Habri portanan santu pa mi,
mi ke drenta y alabá Señor.
Ata e porta di Señor akí,
tur e fielnan ta pasa den dje.
Mi t'alabá bo pasobra B'a skucha mi,
pasobra B'a manda mi salbashon.
Salmo 118: 19-20-21

Cu dolor na nos curason, nos ta participa fayecimento

Sr. John A. Croes
Mihor conoci como "John Pizza"
*19-08-1955 - †22-02-2024

Acto di entiero lo wordo anuncia despues

'Nothing really ends'

Sjoerd H. M. van der Vaart
07/09/1955 20/02/2024

Echtgenote
Ludy van der Vaart-Uijtdewilligen
Kinderen
Jordi & Meliesa van der Vaart
Micky & Diana van der Vaart
Kleinkinderen
James en Jackson van der Vaart
Broers en zussen
Dick van der Vaart & Nilda Emerenciana
Rob van der Vaart
Rik & Pamela van der Vaart
Flor & Ilia van der Vaart
Karin van der Vaart
Neven en nichten
Guy
Fleur & Daniel
Claire & Gijs
Kaela & Jean-Pierre
Britt- Aimée & Xenia
Nikki & Julia
Aimee
Sarah-Ange

De condoleance zal plaatsvinden bij Aurora Funeral Home op maandag 26 februari van 18 uur tot 20 uur. Hierna zal de crematie in besloten kring plaatsvinden.
Wij vieren zijn leven en onze intense liefde voor Sjoerd door hem te bedelven onder rode harten, in welke vorm dan ook (ballonnen, knuffels, eigen creatie, etc.).

Agricultornan Frances back cu tractor riba cayanan di Paris pa protesta

(AP) — Agricultornan rabia tabata back na Paris riba nan tractor den un protesta nobo ayera, exigiendo mas sosten di gobierno y regulacionnan mas simple, den bispo di un feria agricultural mayor na e capital Frances.

Decenas di tractor a core pacificamente den Paris cu bandera di Coordinacion Rural, e sindicato di agricultor cu a organisa e protesta. E manifestantenan a posa cu nan tractornan riba un brug riba e Riu Seine cu e Eiffel Toren den background, prome cu a bay e plaza Vauban den centro di Paris, unda nan tur a reuni pa un demostracion.

E protesta mas recien ta yega tres siman despues cu agricultornan a elimina blokeo rond di Paris y otro areanan di e pais despues cu gobierno a ofrece mas cu 400 miyon euro pa atende cu nan keho tocante ganashi insuficiente, regulacion demasiado pisa, y loke nan ta describi como competencia inhusto for di exterior.

"Salba nos agricultura," Coordinacion Rural a bisa riba X. Un tractor tabata transportando un poster cu tabata bisa: "Morto ta riba campo."
E convoy a slow trafico temporalmente riba autopista A4, oriente di e capital, y riba e ring-road di Paris diabierna mainta trempan.

E accionnan di agricultornan Frances ta parti di un movemento di protesta mas amplio na Europa contra politicanan agricultural di UE, burocracia y condicionnan general di negoshi.
Agricultornan ta keha cu e politicanan ambiental di e bloc di 27 nacion, manera e Green Deal, cu ta pone limite riba uso di kimico y emisionnan di gas invernadero, ta limita nan negoshi y ta haci nan productonan mas caro cu importacionnan for di pafo di UE.

Ta organisando otro protestanan na Francia mientras agricultornan ta busca pa pone presion riba gobierno pa implementa su promesanan.

Oficialnan di gobierno a tene un serie di reunion cu sindicatonan di agricultor den simannan recien pa discuti un ley nobo cu meta pa defende e "soberania agricultural" di Francia, y cu ta bay ta debati den parlamento den spring.

E plan di gobierno tambe ta inclui centenares di miyones di euro den ayudo, alivio di impuesto, y un promesa pa no prohibi na Francia pesticida cu ta permiti na otro lugarnan na Europa. Agricultornan Frances ta bisa cu prohibicionnan asina ta pone nan den un desbentaha inhusto.

Cyril Hoffman, productor di cereal den region Burgundy y miembro di Coordinacion Rural, a bisa cu agricultornan awo kier pa gobierno "tuma accion."
El a bisa cu su sindicato ta boga pa un exencion pa industria di agricultura for di acuerdonan di comercio libre. "Nan por haci acuerdonan di comercio libre, pero agricultura no mester ta parti di nan, pa asina nos por keda soberano pa cu nos cuminda," Hoffman a bisa. "Solamente na Francia nos ta laga nos agricultura desaparece."

Presidente Frances, Emmanuel Macron a planea pa bishita e Feria Agricultural di Paris awe, maske su oficina a parce di elimina for di su agenda un "gran debate" programa anteriormente cu agricultornan y miembronan di gruponan ambientalista na e evento.
E presidente ta bay reuni cu sindicatonan agricultor prome cu apertura di e feria, su oficina a bisa ayera laat.

Asina mes, sindicato di agricultor mas grandi di Francia, FNSEA, a bisa ayera cu su hunta a decidi pa no participa en e debate, pasobra "no a cumpli cu condicionnan pa un dialogo pacifico." FNSEA a organisa otro protesta na Paris, cerca di e sitio di e feria, ayera tardi. Feria Agricultural di Paris ta un di e ferianan agricultural mas grandi na mundo, atrayendo multitudnan cada aña.

Control di Frontera ta libera centenares di migrante na parada di bus

Despues cu San Diego ta keda sin placa pa ayudo

(AP) — Centenares di migrante a wordo laga na un parada di bus na San Diego ayera en bes di na un centro di recepcion cu tabata fungi como area di espera pasobra a keda sin fondo local mas lihe cu a spera, mustrando con hasta e ciudad mas grandi den frontera sur di Merca ta confrontando problema pa atende e fluho sin precedente di inmigrante.

Migrantenan cu anteriormente tabatin un lugar safe pa recarga nan celular, usa baño, come y haci areglo pa bay otro lugar na Merca, awo a keda riba caya mientras gruponan di ayudo di migrante a core pa yuda lo miho cu nan por, cu areglonan improvisa.

Busnan di Control di Frontera transportando migrantenan di Senegal, China, Ecuador, Guatemala y cantidad di otro pais a yega pafo di un centro di transito. Gruponan di ayudo di migrante a bisa cu nan lo keda transporta via bus for di eynan na un parking lot unda nan por recarga nan celular y haya un lift pa aeropuerto. Mayoria di nan tabatin plan pa pasa apenas algun ora na San Diego prome cu tuma un vuelo of laga otro hende busca nan.

Parking lot di e centro di transito tabata yen di auto, lagando e migrantenan sin lugar pa para, y no tabatin baño publico. Un taxi a ofrece un biahe pa Aeropuerto Internacional di San Diego pa $100, dobel loke appnan pa comparti lift tabata cobra. Algun migrante a dispersa den e bario ora boluntarionan no a logra yega na nan cu instruccionnan pa warda riba e stupi.

Condado di San Diego a duna $6 miyon desde october na SBCS, un non-profit anteriormente conoci como South Bay Community Services, pa provee stacionnan pa recarga celular, cuminda, conseho di biahe y otro servicio na un ex-scol basico. E grupo tabatin meta pa keda habri te cu maart, pero diahuebs tabata su ultimo dia.

San Diego ta un di hopi gobierno local cu a haya problema pa yuda migrantenan sin sacrifica servicionan clave, incluyendo New York, Chicago y Denver. Manera otro ciudadnan frontera, migrantenan usualmente ta keda na San Diego menos cu un dia prome cu continua nan biahe, pero shelternan grandi opera pa Jewish Family Service y caridadnan Catolico ta yen pa lunas, dunando prioridad na famianan.

Nora Vargas, presidente di hunta di supervisor di condado di San Diego, a sostene e centro di recepcion di migrante, pero a bisa cu e condado mester a pausa gasto mientras ta evalua daño di inundacion catastrofico na januari y ta atende cu falta di vivienda y cuido di salud entre su residentenan. "Nos mester ta prudente financieramente," el a bisa.

SBCS, cu a ricibi critica di algun grupo defensor di migrante, a bisa e condado cu su servicionan ta costa $1.4 miyon pa luna, segun vocero Margie Newman Tsay. E condado a puntra si por logra pa $1 miyon. "No ta cu e fondonan a caba trempan, sino cu a stretch e fondonan lo mas cu por," Newman Tsay a bisa.

Di october te januari, Control di Frontera a libera mas cu mey miyon di migrante cu orden pa presenta den corte di inmigracion. Gruponan di ayudo di migrante generalmente ta capaz di duna shelter temporal, pero liberacion riba caya no ta desconoci. E centro di transito na San Diego tambe tabata escena di liberacion a gran escala aña pasa.

San Diego a bin dilanti como un di e pasonan mas druk pa crusa ilegalmente, cu un averahe di 800 aresto pa dia na januari. Mayoria di migrante ta di West Africa y Asia, cu un averahe diario di mas di 100 for di China na januari.

Control di Frontera a bisa gruponan di ayudo pa migrante pa spera 350 liberacion riba caya ayera, segun Pedro Rios, director di American Friends Service Committee su programa di frontera Merca-Mexico. Control di Frontera no a duna comentario inmediato.

Lo deshaci na lama di un bom di Guera Mundial II cu no a splota

(AP) - Un bom di e di dos guera mundial cu no a splota tabata ser transporta diabierna for di e ciudad di Plymouth pa deshaci di esaki na lama, causando un di e evacuacionnan mas grandi den Reino Uni desde e guera.

Devon and Cornwall Police a bisa cu e bom, cual a ser haya den un patio residencial riba diamars, lo ser hiba Tornpoint Ferry pa asina deshaci di esaki na lama. E bom aparentemente ta pisa 500 kilogram segun Ministerio di Defensa.

Mas di 3,000 persona a keda evacua for di nan cas y e personanan cu ta biba alrededor di e ruta cu ta ser tuma tambe mester a sali for di nan cas. E biahe ta anticipa di dura 20 minuut. E Ministerio di Defensa a bisa cu e evacuacion aki ta un di esunnan mas grandi desde e di dos guera mundial.

E decision pa move e bom a ser tuma despues di evaluacion cu expertonan den deshaci di bom a conclui cu lo tin riesgo sumamente grandi di dano significante, incluyendo e destruccion di un gran cantidad di cas si e bom splota den e patio unda el a ser haya. "Esey ta e opcion cu menos impacto," Superintendente Phil Williams a bisa. "Claramente tin un elemento di riesgo y esaki a ser evalua pa ehercito y a ser considera e riesgo mas minimo." E speransa ta cu esunnan afecta lo a bolbe back cas pa 5or di atardi.

E trein principal cu ta drenta e ciudad lo keda cera ora cu e core via e ruta aki, mientras cu e ferry lo keda suspendi y busnan lo mester tuma otro ruta. Scolnan y centronan di cuido pa mucha tambe lo ta cera pa e operacion por tuma luga mientras cu tur negoshi dentro di e area tambe lo mester evacua.

Alemania su parlamento ta vota pa legalisa posesion di cantidadnan limita di marihuana y permiti 'cannabis club'

(AP) - Legisladornan Aleman riba diabierna a aproba plan di gobierno pa liberalisa reglanan tocante cannabis, habriendo caminda pa e pais decriminalisa cantidadnan limita di marihuana y permiti miembronan di 'cannabis clubs' cumpra esaki pa propositonan recreacional.

Parlamento su tweede kamer, of Bundestag, a sostene e legislacion, un proyecto di reforma prominente di Canciller Olaf Scholz su coalicion den mando cu 407 voto contra 226. Tabatin 4 persona cu a abstene. Minister di Salud Karl Lauterbach a bisa cu gobierno su meta ta di "lucha contra e mercado" y tin miho proteccion pa e hobennan. El a bisa cu leynan actual den Union Europeo su nacionnan mas pobla, cu consumi aumentando y problemanan aumentando cu cannabis contamina of demasiado concentra.

"En todo caso, nos no por sigui asina," el a expresa na legisladornan. "Bo por hinca bo cabes den santo pero nos no lo soluciona tur problema asina."

Lauterbach, ken a nota cu e mes tabatin hopi tempo den oposicion di legalisa cannabis, a argumenta cu investigadornan di adiccion ta bisa cu deshaci di e taboo alrededor di marihuana y duna informacion tocante su riesgonan ta e manera corecto di atende cu e problematica aki.

E proposicion ta trece dilanti legalisa posesion di 25 gram pa adulto di marihuana pa uso recreacional y permiti individuonan crece te hasta 3 planta nan mes. E parti aki di e legislacion lo drenta den efecto dia 1 di april. Residentenan Aleman cu tin mas di 18 aña lo por uni "cannabis club" nan cu maximo 500 miembro cada un cuminsando for di dia 1 di juli. E clubnan aki ta permiti crece cannabis pa e miembronan su consumo personal. Tambe individuonan lo por cumpra te hasta 25 gram pa dia of un maximo di 50 gram pa luna, cual ta limita na 30 gram pa personanan bao di 21 aña. Miembresia den varios club no ta permiti. E clubnan su gastonan lo ser cubri pa e pago di miembresia di e miembronan, cual lo ser defini a base di cuanto marihuana cada miembro ta consumi.

Desespera pa soldaat, Ucrania ta considera plan di expande reclutacion

(AP) - Ora cu e ehercito Ruso a cuminsa un invasion di escala completo dos ana atras, hombernan di Ucrania a drenta centronan di reclutacion den e pais pa drenta ehercito, cla pa muri den defensa di nan nacion.

Awe, cu Rusia den control di mas o menos un kwart di Ucrania y dos ehercito practicamente pega dilanti, e spirito di drenta ehercito aki a cuminsa muri; Varios homber di e pais ta evadiendo e reclutamento pa medio di sconde na cas of soborna nan libertad.

Na e frontera di e bataya, comandantenan ta bisa cu nan ehercito ta demasiado chikito y tin demasiado soldaat cansa y herida. Mientras e guera ta drenta su di 3 ana, e desafio mas urgente y politicamente sensitivo cu ta pisa riba Ucrania ta si e por genera mas soldaat pa lucha contra un ehercito cu tin hopi mas soldaat na su disposicion.

Rusia su poblacion ta 3 biaha mas grandi cu esun di Ucrania y President Vladimir Putin a demostra su disposicion pa obliga hombernan lucha na e frontera si no suficiente di nan bini dilanti nan mes.

E falta di soldaat no ta Ucrania su unico lucha, tambe e ta desespera pa ayudo militar for di Occidente, cual ta hopi mas dificil pa ricibi mientras e guera ta sigui. Sinembargo, mobilisa suficiente soldaat ta un problema cu solamente Ucrania por resolve. E Parlamento ta considerando un legislacion cu lo aumenta e potencial di recluta cu 400,000 parcialmente pa medio di baha e edad minimo for di 27 na 25. Sinembargo, e proposicion no tin hopi popularidad, obligando e oficialnan elegi lucha cu e preguntanan cu ta yega directo na e curason di e nacion; Nan por convence suficiente ciudadano pa sacrifica nan bida? Y si nan no por haci esaki, nan ta dispuesto pa acepta e alternativa?

Homber cu a secuestra mucha di 9 aña a declara su mes culpabel

(AP) - E homber acusa di secuestra un mucha muhe di 9 aña for di un parke na New York a declara su mes culpabel y ta enfrentando 47 aña pa cadena perpetua den prizon.

Craig n. Ross Jr. a declara su mes culpabel diaranson bao un trato di prome grado di secuestro y argesion sexual predatorio di un mucha, segun Saratoga County su fiscal di districto. Ross a ser acusa den e secuestro di e mucha dia 30 di september na Moreau Lake State Park. Un buskeda cu mas di 100 persona a caba dos dia despues ora cu trupanan di polis di estado cu ekipo di SWAT di FBI a drenta unda Ross tabata kedando. E rescatadornan a haya e mucha bibo den un kabinet cera.

Ross di 47 aña ta enfrentando acusacionnan adicional di abuso sexual, agresion y pone den peliger e bienestar di un mucha. Su huicio ta den plan pa cuminsa dia 8 di april. Actualmente e ta enfrentando 25 te cadena perpetua den prizon pa e secuestro di prome grado y 22 aña te cadena perpetua pa e agresion sexual contra un mucha ora cu e ser sentencia dia 17 di april. E sentencianan lo mester ser cumpli consecutivamente.

"Cu e declaracion di culpabilidad awe di Craig N. Ross Jr., e victima y su famia por a tende e acusado admiti su culpa den e actonan hororoso aki," Procurador General Karen Heggen a bisa den un comunicado prepara. "E lo cumpli decadanan den prizon prome cu considera cualkier tipo di libertad disponibel pa su persona."

E punto decisivo, cu despues a soluciona e caso di secuestro, a bini despues cu oficialnan staciona pafo di e mucha su cas a mira un persona laga un nota den e famia su mailbox pidiendo e suma di rescate. Polis di Estado a match e fingerprint riba e nota na Ross, ken tabata den e base di dato a causa di un caso di stuur bao influencia den aña 1999.

ARUBA VANDAAG®

Zaterdag 24 Februari 2024 www.bondia.com Email: noticia@bon dia.com Tel: 582-7800 Fax: 582-7044

Eigen aardgas is 'in' en... Eagle LNG is dan 'out'...?

Pagina 2

"Chaos" als de benzinestations besluiten geen bankkaarten meer te accepteren

Pagina 4

Meer woningen...? Meer appartementen zal het worden...

Pagina 6

Eigen aardgas is ‘in’ en... *Eagle LNG is dan ‘out’...?*

Onze minister belast met energiezaken heeft ons onlangs twee mededelingen gedaan. Een betrof het feit dat exploratiebedrijf Armstong Oil & Gas Inc. drie gasvelden zou hebben ontdekt in de bodem van onze territoriale wateren, waarvan een van uitzonderlijke afmetingen zou zijn. Volgens de bewindsman gaat het om een gasveld vergelijkbaar met het Perla-veld voor de kust van het Paraguana-schiereiland, vlakbij Aruba. Die ontdekking in 2009 wordt geschat op 9 triljoen kubieke voet (ongeveer 255 miljard m3). Als die informatie correct zou zijn dan betekent dit een enorm voordeel voor de Arubaanse economie in de komende decennia.

De andere mededeling betrof de situatie met betrekking tot de vergunningen die de onderneming Eagle LNG nodig zou hebben, hetgeen niet naar wens verloopt. De minister beklaagde zich over de bureaucratie die niet ertoe te bewegen zou zijn om zaken met meer voortvarendheid af te handelen, zodat de onderneming nog steeds niet kan beginnen, drie jaar na de ondertekening van het eerste MOU in januari 2021. Zodoende is er geen zicht op het moment waarop de levering van aardgas voor WEB, het bedrijf dat in Aruba water en energie levert, kan plaatsvinden. We kunnen ons heel wat voorstellen bij de problemen die er spelen, zoals de gasleiding die dwars over het militair terrein in Sabaneta moet gaan lopen. Is dit misschien een van die grote problemen? Er is niets nader bekend geworden over dit thema, maar als de minister zegt dat er obstakels zijn, dan zou dit een ervan kunnen zijn.

Maar nu, wat heeft de ene mededeling met de andere te maken? Niets, of is dit de voorzichtige manier waarop ons te verstaan wordt gegeven dat er een strategiewijziging heeft plaatsgevonden, omdat Eagle LNG in ieder geval al geen vorderingen maakt en mogelijk zelfs niet door zal gaan, zodat nu alles wordt gegooid op de gasproductie in eigen land? Er moet in ieder geval worden gewacht op de resultaten van verder onderzoek; de ontdekking zou zijn gedaan op basis van de beschikbare seismologische gegevens, onder andere afkomstig van de Spaanse onderneming Repsol, die enkele jaren geleden een beperkt aantal proefboringen heeft gedaan in onze territoriale wateren, zonder succes. Nu zullen nieuwe proefboringen moeten volgen om vast te stellen of inderdaad een dergelijk groot gasveld aanwezig is in onze zeebodem. Daarna zal gezocht moeten worden naar grote bedrijven in die sector die de grote benodigde investeringen kunnen dragen om zo’n gasveld te ontginnen, wat veel tijd en geld kost. Tussen ontdekking en eerste productie kan makkelijk een periode van zeven à tien jaar zitten.

Bovendien, als Eagle LNG nu verder zou gaan, zou men moeten plannen wat voor opslagcapaciteit nodig is in Aruba, in aanmerking nemend het voorziene gebruik, plus wat men verwacht aan het buitenland te verkopen, bijvoorbeeld via bunkeren op het huidige raffinaderijterrein. Dat is geen simpel thema, gezien de ontwikkelingen in onze regio wat de aardgasvoorziening betreft in de laatste jaren. Er is stevige concurrentie daar diverse landen in de regio al van aardgas zijn voorzien. Bovendien zal de toeristische sector, met name de cruiseschepen, geen veelbelovende perspectieven bieden daar de meeste schepen in de noordelijke boog van Caribische eilanden blijven en niet van hun vaste route gaan afwijken om gas in te slaan, iets wat bovendien ook aanwezig is op hun thuisbasis.

Conclusie: de levering van aardgas aan energiebedrijf WEB kan een thema zijn dat op het eerste gezicht niets te maken heeft met de eventuele beschikking van eigen aardgas uit onze eigen zeebodem, omdat men een oplossing nodig heeft voor de gaslevering op korte termijn, niet over 7 jaar. Maar, als er geen activiteit meer zal zijn van Eagle LNG, dan zal men vanaf vandaag bijna een heel decennium moeten wachten om aardgas beschikbaar te hebben. Is dit de boodschap die we moeten/kunnen begrijpen?

Ook moet men, indien het de bedoeling is om meer met aardgas op het eiland zelf te doen, rekening houden met het feit dat tegenwoordig de exploitatie van aardgas op zee al kan rekenen op transport direct vanaf de platforms rechtstreeks naar de markt. Er is geen thuishaven meer nodig in het land zelf als distributiebasis. Natuurlijk kan er gedacht worden aan mogelijke economische activiteiten op het eiland met aardgas als basis, maar dat hangt helemaal af van het belang dat zo’n basis kan hebben voor een bedrijf, dat qua productie toch al op de export zal zijn gericht. Op dit gebied bestaat nu geen duidelijkheid maar het moet gezegd worden dat de ervaring van de laatste jaren erop duidt dat men juist geen bedrijven meer vestigt op een eiland omdat men zo of ver verwijderd is van de bron, of van de uiteindelijke markt. Het is niet voor niets dat de meeste Caribische eilanden gaandeweg een groot deel van hun industrie en landbouw zijn kwijtgeraakt en ons zijn gevolgd in het zoeken van hun heil voor de toekomst in het toerisme.

In ieder geval is het zo dat de ontwikkeling op basis van de aardgasvondst, als die werkelijkheid wordt, het perspectief biedt van een grote verbreding van onze economische basis, die nu uitsluitend op het toerisme rust. Een grote olie- of aardgas vondst is vergeleken met de afmetingen van onze economie en ons eiland, van enorme impact voor de toekomst. De inkomsten uit royalty’s zal het uitzicht op onze publieke schuld compleet veranderen en zal ons op een duidelijk veel duurzamer pad brengen, als onze bestuurders de wijsheid op kunnen brengen om goed gebruik te maken van deze extra middelen. Dan nog blijven we zitten met een aantal vragen: Eagle LNG blijft, of vertrekt weer? De aardgasvondst blijkt echt te zijn? En als dat zo is, wat zal dan het beleid worden voor de inzet van deze financiële middelen? Maar nu, eerst zien, dan...

Volgens minister Glenbert Croes:

Traject om door te gaan naar de volgende fase voor gasexploratie op Aruba is gestart

De regering van Aruba kondigde vorig jaar aan dat er contact was geweest met Armstrong International, een gerenommeerd Amerikaans oliebedrijf, met het verzoek om de mogelijkheden voor gas- en olie-exploratie in het territoriale water van Aruba te onderzoeken, op kosten van het bedrijf. Volgens hun eigen onderzoeken zijn de mogelijkheden zeer groot.

Armstrong International is een dochteronderneming van Armstrong Oil and Gas, gevestigd in Denver, Colorado. Armstrong O&G is een onafhankelijk bedrijf met een succesvolle geschiedenis en aanzienlijke ervaring in de exploratie van koolwaterstoffen in de Verenigde Staten, waaronder enkele gigantische olievelden in Alaska. Een van de meest recente is het Pikka-veld met meer dan 2,5 miljard vaten op de North Slope van Alaska. Pikka is een van de grootste ontdekkingen in de VS in het afgelopen decennium.

De regering van Aruba, via haar staatsbedrijf, de Arubaanse Oliemaatschappij, heeft een intentieverklaring ondertekend en het initiële onderzoek en studiefase zijn begonnen met gebruikmaking van alle beschikbare geologische en geofysische gegevens. De studie omvat een interpretatie van de bestaande seismische gegevens.

Vandaag kan worden aangekondigd dat Armstrong International 3 gasvelden heeft geïdentificeerd, ten noordoosten van Aruba. Nu de velden zijn geïdentificeerd, zal het proces van goedkeuring bij de regering van Aruba worden voortgezet, zodat dit zo snel mogelijk kan worden geconcretiseerd. Zodra het goedkeuringsproces van de regering van Aruba is afgerond, zal de Arubaanse oliemaatschappij Armstrong International uitnodigen om naar Aruba te komen om het exploratiecontract te ondertekenen.

Zoals minister Glenbert Croes heeft verklaard: "Dit is zeer goed nieuws voor ons land, nieuws dat het leven van onze kinderen, hun kinderen en toekomstige generaties zal veranderen."

Overeenkomst getekend voor behoud zoutvlaktes door FPNA, Arubaanse regering en TPEF

Tijdens een persconferentie gisterochtend hebben Minister van Toerisme en Volksgezondheid, Dangui Oduber, Minister van Transport, Integriteit, Natuur en Zaken van Ouderen, Ursell Arends, de Stichting Nationale Parken Aruba (FPNA) en het Tourism Product Enhancement Fund (TPEF) aangekondigd dat ze een overeenkomst hebben ondertekend om een project voor het behoud van de zoutvlaktes op Aruba uit te voeren.

Minister Oduber legde uit dat FPNA enige tijd geleden een bijeenkomst heeft gevraagd met het Ministerie van Toerisme en het Ministerie van Natuur om een masterplan te presenteren met hun wensen voor de best mogelijke manier om de natuur te behouden en te beschermen en tegelijkertijd een balans te creëren tussen economische ontwikkeling en natuur.

Hij gaf aan dat een deel van dit masterplan het zoutvlakteproject is, waar FPNA het verlangen had om gezamenlijk met Wageningen University een studie uit te voeren naar de mogelijkheden om een bezoekerscentrum te introduceren als een nieuwe attractie voor zowel toeristen als lokale bewoners.
Hij vervolgde met te verklaren dat na deze presentatie overleg is gepleegd met TPEF om de verschillende projecten en verzoeken te bespreken, waarbij benadrukt werd dat dit project past binnen het beleid dat de regering voert.
"We voeren een beleid dat gericht is op duurzaamheid om een goede balans te creëren tussen economische ontwikkeling en natuur, en daarom hebben we het bestuur van TPEF gevraagd om de benodigde fondsen te vinden om dit project te financieren," benadrukte hij.

Minister Oduber gaf aan dat de ondertekening van deze overeenkomst betekent dat deze studies kunnen beginnen om een beeld te krijgen van welke acties de regering, samen met FPNA en het Ministerie van Natuur, moet ondernemen om het milieu op de best mogelijke manier te behouden en te beschermen.

Hij benadrukte dat TPEF deze projecten steunt, niet alleen omdat ze de natuur behouden en beschermen, maar ook omdat ze tegelijkertijd een kans bieden om een nieuw soort toerisme, namelijk ecotoerisme, te verkennen.

Tijdens de persconferentie legde Minister Ursell Arends uit dat in 2020 een systeem van vijf belangrijke natuurlijke zoutvlaktes onder actief conservatiebeheer van FPNA is geplaatst. Dit omvatte vijf zoutvlaktes die voorheen met elkaar verbonden waren en werden aangeduid als "moerasgebieden". Deze vijf zoutvlaktes waren met elkaar verbonden en één ervan is omgezet in een permanent zoetwatermeer dat deel uitmaakt van de afvalwaterbehandeling van RWZI Bubali.
Hij legde verder uit dat er een tijd was waarin deze vijf zoutvlaktes met elkaar verbonden waren, maar deze verbinding is drastisch belemmerd en verminderd, en zelfs gescheiden door menselijke ontwikkeling door de aanleg van wegen en het gebouwde milieu, een concept om een gebied voor menselijke activiteiten voor te bereiden om te voldoen aan de wensen van de burgers van het land.

De minister gaf aan dat om dit te corrigeren in 2022, het Ministerie van Natuur, met de steun en goedkeuring van de Ministerraad, een technische richtlijn heeft opgesteld om concrete acties en plannen te ontwikkelen om deze vijf zoutvlaktes weer met elkaar te verbinden. Dit project heet 'Western Wetlands'.

Minister Arends legde uit dat het algemene doel van dit project is om de beschermde zoutvlaktes te behouden, maar ook het mariene milieu in de nabijheid ervan te beschermen, wat zal worden bereikt door verstandig beheer en bescherming van de zoutvlaktes, en ook door de integriteit, gezondheid en veerkracht van de biodiversiteit en het ecosysteem van deze vijf zoutvlaktes te behouden, te verbeteren en te verbeteren.
"De doelstelling is om op deze manier de waarde en het toeristisch product te verhogen door middel van duurzame natuurbelevenissen en zo ook bij te dragen aan een duurzame toekomst voor Aruba. Dit project vervult een veelvoud aan functies, aangezien het verbindingen legt met de toekomst, en uiteindelijk geloof ik dat toekomstige generaties zullen profiteren van al deze veranderingen," voegde hij eraan toe.

Het Western Wetlands-project zal in drie fasen worden ontwikkeld. De eerste fase is de basisbeoordeling voor de volgende stappen, en deze basisbeoordeling zal worden gefinancierd door TPEF.

Tyson Lopez, directeur van FPNA, was ook aanwezig op de persconferentie en hij uitte zijn tevredenheid over de samenwerking tussen FPNA, TPEF en het Ministerie van Toerisme voor het uitvoeren van de basisbeoordeling van de natuurlijke waarde.

Lopez benadrukte dat deze beoordeling een cruciale rol speelt bij het bepalen van de natuurwaarde in dit gebied en ook concrete resultaten zal opleveren over hoe deze gebieden nu en in de toekomst kunnen worden behouden.
De beoordeling zal ook advies geven over het creëren van duurzame en transformationele natuurbelevenissen voor bezoekers, met name in Bubali.

Lopez gaf aan dat FPNA momenteel diverse ecologische systemen beheert in beschermde gebieden die ongeveer 20% van het landoppervlak van Aruba en 0.2% van het territoriale water omvatten. Dit omvat ecosystemen zoals riffen, koraal, zeegras, mangroven, zoutvlaktes, onder andere.
"Zoutvlaktes spelen een belangrijke rol voor Aruba en hebben een essentiële functie in het ecologische systeem, waaronder het filteren van water, het bieden van controle tegen overstromingen en erosie, het leveren van voedsel en het dienen als habitat en schuilplaats voor vissen en andere dieren die hiervan afhankelijk zijn," benadrukte hij.

Hij voegde eraan toe dat zoutvlaktes ook overtollige voedingsstoffen, sediment en andere verontreinigingen absorberen voordat ze de zee of andere watergebieden bereiken.

Aruba heeft verschillende zoutvlaktes, en dit project richt zich specifiek op de Western Wetlands, waaronder Bubali, Palm Beach, Cerca, Malmok en Druif.
Lopez merkte ook op dat de Western Wetlands in totaal 392 hectare beslaan en een belangrijk gebied vormen voor verschillende vogelsoorten die op Aruba leven, maar ook dienen als een doorvoerroute voor veel trekvogels van Noord naar Zuid-Amerika.

"Het wordt steeds duidelijker hoeveel waarde de Western Wetlands hebben, en daarom moeten we de integriteit van de natuurwaarde van dit gebied beschermen en verbeteren, en menselijke activiteiten reguleren in overeenstemming met de draagkracht die als onderdeel van dit project zal worden bepaald," benadrukte hij.

Detentie van voormalig gevolmachtigde minister G.F.B. met 16 dagen verlengd

Gistermiddag heeft de rechter-commissaris aangegeven dat de detentie van G.F.B., de voormalige gevolmachtigde minister van Aruba in Nederland, met 16 dagen wordt verlengd. Nadat hij al 8 dagen vastzat, heeft de rechter-commissaris de detentie tweemaal met 8 dagen verlengd, in totaal 16 dagen, totdat alle benodigde onderzoeken en/of verhoren zijn afgerond.

G.F.B. werd op 13 februari laatstleden vastgehouden in verband met het onderzoek naar de zaak Tulipan, die betrekking heeft op onregelmatigheden bij Arubahuis in de periode van 2018 tot 2021. Hij wordt beschuldigd van corruptie en machtsmisbruik als gevolmachtigde minister gedurende genoemde periode.

Het onderzoek naar de zaak Tulipan begon, zoals premier Evelyn Wever-Croes uitlegde, met een anonieme e-mail die zij in september 2021 ontving van een groep medewerkers van Arubahuis, gericht aan de gehele Ministerraad met een kopie aan bepaalde parlementsleden, waarin mogelijke onregelmatigheden bij Arubahuis werden genoemd. Echter, deze e-mail bevatte geen bewijs om een onderzoek te starten, zoals zij verzekerde.

In diezelfde maand ontving zij nog een andere e-mail met inhoud en meteen nam de premier contact op met CAD, DRH en de Ministerraad om dit onderwerp te bespreken en werd er onmiddellijk een onderzoek gestart bij Arubahuis.

In oktober 2023 werd een strafklacht ingediend bij het Openbaar Ministerie tegen de voormalige gevolmachtigde minister G.F.B. voor verduistering van geld van Aruba in de zaak Arubahuis.

Tijdens zijn civiele zaak dit jaar waren de autoriteiten het erover eens dat G.F.B. uit zijn functie als politiefunctionaris zou worden verwijderd, ook al heeft hij misbruik gemaakt van zijn functie als gevolmachtigde minister, maar zij zijn van mening dat deze straf ook kan worden opgelegd in zijn hoedanigheid als politieagent. Ook werd gesteld dat de acties van G.F.B., hem ongeschikt maken om verder te werken als politieagent of als ambtenaar.

In de uitspraak wordt aangegeven dat het motief voor disciplinair ontslag is gebaseerd op het feit dat G.F.B. een ernstige overtreding heeft begaan van zijn plicht en dat er twijfels zijn ontstaan over zijn integriteit door zijn handelen.

Minister Geoffrey Wever:

"Chaos" als de benzinestations besluiten geen bankkaarten meer te accepteren

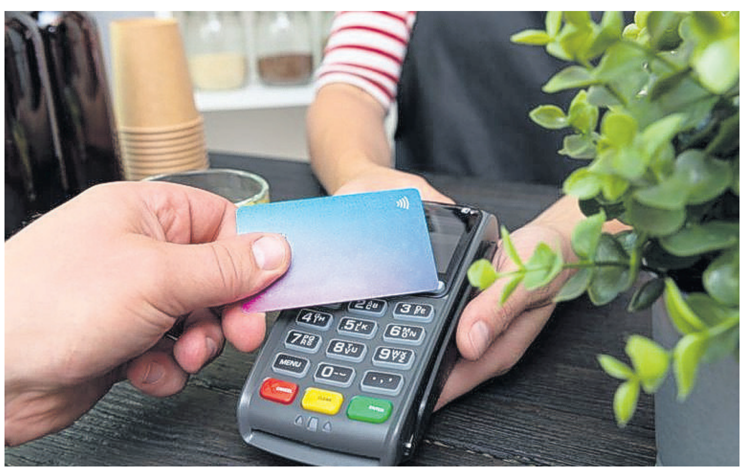
Zoals bekend, circuleerde begin februari het nieuws dat benzinestations zouden stoppen met het verkopen van prepaid-stroomdiensten aan Elmar-klanten. Dit vanwege enige ontevredenheid die al geruime tijd bestaat bij benzinestations over hun kosten.

De Vereniging van Benzinehandelaren van Aruba (AGDA) legde in een persbericht uit dat de unanieme, zij het betreurenswaardige, beslissing die ze op 1 februari 2024 hebben genomen geen gemakkelijke was, maar wel noodzakelijk.

AGDA geeft aan dat sinds 2017 de kosten om Elmar te helpen met de verkoop van prepaid-stroom blijven stijgen, zonder dat Elmar hier nota van neemt, ondanks herhaalde pogingen van AGDA om dit te bespreken. Ze wijzen erop dat terwijl Elmar voortdurend zijn prijzen aanpast op basis van stijgende olieprijzen of andere factoren, AGDA-leden deze luxe niet hebben omdat de overheid hun winstmarge dicteert.

Gezien dit, informeerde Elmar op donderdag 1 februari via een persbericht dat ze een aanvullende betaaloptie hadden geïntroduceerd via de Pay.aw-app van SETAR, met als doel meer gemak te bieden aan klanten die de voorkeur geven aan online transacties.

De lancering van de betaling via Pay.aw was bedoeld als een extra betaalmogelijkheid, naast de twee bestaande opties, namelijk betalingen bij de Elmar-filialen en bij benzinestations rond Aruba. "Deze introductie was niet bedoeld om de bestaande betaalmethoden te vervangen," benadrukte het staatsbedrijf.

PR van ELMAR, Audrey Croes, verzekerde Bon Dia Aruba dat "ELMAR er niet voor heeft gekozen om de betaaldienst bij benzinestations te beëindigen; AGDA heeft deze dienst zonder voorafgaande kennisgeving opgeschort. ELMAR heeft een nieuwe alternatieve betaaldienst geïntroduceerd voor onze klanten die de voorkeur geven aan online transacties, met de bedoeling dat dit een betaaloptie wordt voor onze klanten."

Recentelijk heeft ELMAR aangekondigd dat na het zoeken naar een oplossing voor de gespannen situatie, vooral voor klanten die de transactie liever persoonlijk willen doen en niet via de app, sommige benzinestations de verkoop van prepaid-stroomdiensten hebben hervat, maar alleen in contante betaling.

Op afgelopen maandag hield Minister van Economie, Communicatie en Duurzame Ontwikkeling, Geoffrey Wever, een persconferentie waar hij vragen ontving van leden van de pers over de situatie tussen ELMAR en de benzinestations, en hoe hij het feit ziet dat alleen contante betaling wordt toegestaan voor de prepaid-stroomdienst.

De minister legde uit dat de winstmarge van de eigenaren van benzinestations gemaximaliseerd is omdat de regering van Aruba bepaalt hoeveel ze maximaal kunnen verdienen bij elke transactie. Dit betekent dat wanneer de kosten stijgen, bijvoorbeeld externe kosten, ze geen ruimte hebben om hun prijzen te verhogen, wat op zijn beurt betekent dat de stijging van externe kosten volledig ten koste gaat van hun winst.

Tegelijkertijd benadrukte hij dat hij niet kan zeggen dat het winstgevend is omdat "we weten dat de benzinestations niet veel winst maken, het grootste deel van hun operationele kosten wordt opgegeten en dat maakt hun model in feite een negatief model."

Hij wees erop dat in dit geval de banken hun tarieven hebben verhoogd, wat betekent dat als de benzinestations de prijzen niet kunnen verhogen, ze niet langer de transacties via bankkaarten kunnen aanbieden, wat chaos op de markt kan veroorzaken.
"Ik heb dit meerdere keren genoemd en dat betekent dat er chaos op de markt zal komen, omdat we allemaal benzine gebruiken. Je zult dan contante transacties krijgen en als gevolg daarvan zal er onzekerheid ontstaan omdat er veel geld in omloop is. Je kunt zelfs denken aan overvallen, enzovoort. Het is een situatie die chaos zal veroorzaken als de benzinestations besluiten geen bankkaarten meer te accepteren," benadrukte Minister Wever.

Hij zei ook dat volgens wat hij heeft gehoord in de media, ze de banken beschermen of helpen om de stabiliteit van de benzinestations te waarborgen.

De minister legde uit dat de prijzen nu zijn gestegen, bijvoorbeeld in benzine met 8,4 cent en de toename in het deel dat betrekking heeft op de transacties is 4,1 cent. Wat diesel betreft, is de prijs hiervan met 10,1 cent gestegen, wat gebaseerd is op de ontwikkeling van de internationale prijs, en de 4,1 cent is te wijten aan de stijging van de transactietarieven.

Hij voegde eraan toe dat berekeningen zijn gemaakt door het Departement Economische Zaken en dat deze "tijdelijke" beslissing moest worden genomen en dat ze nu zullen kijken wat er verder nog gedaan kan worden.
"Het is een zeer vervelende situatie, maar we moesten deze beslissing nemen om ervoor te zorgen dat er geen chaos op de markt ontstaat," aldus Minister Wever.

Aruba genoemd als het veiligste eiland in het Caribisch gebied

Recentelijk hebben internationale media, zoals The Telegraph UK en Merca, reiswaarschuwingen uitgegeven voor reizigers met betrekking tot de veiligheid om de eilanden Jamaica en de Bahama's te bezoeken, gezien de hoge criminaliteitsstatistieken in beide landen. In deze ranglijst is Aruba genoemd als de veiligste bestemming in het Caribisch gebied voor reizigers.

Zoals bekend geeft Merca regelmatig reiswaarschuwingen uit voor reizigers op basis van misdaadstatistieken en het soort misdaden dat in elk land voorkomt. Op basis van deze statistieken is Aruba als nummer één uit de bus gekomen als het veiligste eiland in het Caribisch gebied. Dit komt doordat Aruba's criminaliteitscijfers per hoofd van de bevolking lager liggen in vergelijking met andere eilanden in het Caribisch gebied.

In het artikel getiteld "Is it safe to visit the Caribbean? Essential advice for Holidaymakers" heeft Merca een waarschuwing van niveau 3 uitgegeven voor Jamaica vanwege het hoge aantal gewelddadige misdaden dat bezoekers ervaren. Wat betreft de Bahama's is er een waarschuwing van niveau 2 uitgegeven, wat aangeeft dat men meer voorzichtigheid moet betrachten vanwege de mogelijke bedreiging van gewelddadige misdrijven.

Minister van Justitie en Sociale Zaken, Rocco Tjon, die dit nieuws op sociale media heeft gepubliceerd, vermeldde dat uit een onderzoek van de ATA is gebleken dat 98% van de bezoekers aangeeft dat een van de belangrijkste redenen om Aruba te bezoeken te maken heeft met veiligheid.

Op basis van deze cijfers is recentelijk het team van Tourism Security Patrol Aruba opgericht, bestaande uit 15 personen die verschillende rigoureuze trainingen hebben gevolgd bij verschillende beveiligingsbedrijven en ook bij de politie zelf. Elk lid is uitgerust met materiaal voor het opstellen van rapporten, bodycams, zaklampen, elektrische fietsen en meer, om de openbare orde te handhaven in toeristische gebieden op ons eiland.

Daarnaast meldde hij dat ook de grensbeveiliging is verbeterd dankzij de geïnstalleerde radarapparatuur en strategisch grensoverleg, waar verschillende gerechtelijke afdelingen samenwerken om de veiligheid aan onze grenzen te waarborgen.

Ten slotte noemde hij het camerabewakingsproject als een aanvulling op de bijdrage aan de veiligheid op Aruba.

Het probleem van contant geld... Bestaat niet alleen bij de benzinestations...

Het probleem dat nu gerezen is omdat de eigenaren van de benzinestations hebben aangekondigd dat zij voortaan uitsluitend contante betaling zullen accepteren, is eigenlijk geen nieuw probleem maar blijft om de zoveel tijd steeds terugkeren omdat de kwestie niet op duidelijke en definitieve wijze wordt opgelost. Er zijn hierbij verschillende actoren betrokken ieder met hun belangen en hun verplichtingen die alle betrokken moeten zijn bij een oplossing.

Laten we beginnen met de pompstationeigenaren. Een groot deel van hun totale omzet komt van de verkoop van de brandstof zoals benzine en diesel. Zij kunnen geen kant op wat hun verkoopprijs betreft want het is de overheid – het ministerie belast met economische zaken - die de maximum verkoopprijzen vaststelt. Daarbinnen is geen ruimte om de extra kosten op te nemen zoals de extra bankkosten die elke transactie met zich meebrengt. Dat is het probleem dat nu moet worden opgelost, maar er zijn meer
.

De commerciele banken hebben in deze moderne wereld ook een ontwikkeling doorgemaakt en zijn overgegaan van dienstverlening aan de klant bij de bank zelf in de richting van digitale dienstverlening met een minimum aan persoonlijk contact, ook voor wat betreft het verstrekken en in ontvangst nemen van contant geld zowel bij de bank als bij de betaalautomaten. Hoe meer de bevolking gewend raakt aan het gebruik van een bankkaart, hoe meer de banken kunnen besparen op het in standhouden van de infrastructuur om contannt geld te kunnen hanteren. En hoe meer bedrijven overstappen op het gebruik van digitaal geld, hoe minder kosten de banken hebben met het in ontvangst nemen van contant ged dat de bedrijven komen storten. Er is dus een bedrijfsbelang van banken om zoveel mogelijk het gebruik van digitaal geld te stimuleren. Het is echter bekend dat heel wat kleinere bedrijven geen gebruk maken van een ‘Point of Sale’ (POS) vanwege de hoge kosten die ermee gemoeid zijn, zeker wanneer het gaat om relatief weinig transacties Bijvoorbeeld: een automonteur die mogelijk per dag maar een paar klanten heeft die hun auto komen ophalen en moeten afrekenen. Vaak gaat het om aanzienlijke bedragen waarvoor men dan contant geld moet halen, bij een betaalautomaat of zelfs bij de bank als het om nog groetere bedragen gaat. En zeg niet dat het niet waar is want we hebben allemaal dit wel eens meegemaakt dat we met duizenden guldens over straat moesten gaan, met alle risico’s van dien.

Vraag: waarom is men in andere landen tot het besluit gekomen, tussen de overheid den de banken, dat iedereen digitale toegang moet krijgen tot de bank, zo ook elke ondernemenig? Hierbij moeten de banken dus hun verantwoordelijkheid nemen maar ze kunnen dit niet doen zonder de andere grote belanghebbende hierbij te betrekken: de overheid. Het gaat hierbij ook weer om zowel belangen als verplichtingen die geld kosten. Om bij het begin van specifiek deze kwestie te beginnen, het is de overheid die ervoor kan zorgen dat er wettelijk gezien ruimte komt in de brandstofprijzen om de pomphouders te compenseren voor genoemde kosten. De brandstofprijzen zijn in principe opgebouwd uit de aankoopkosten, het transport, de opslag en de distributie in Aruba. Hoe dit precies in z’n werk gaat is niet bekend want die gegevens van dit semi-overheidsbedrijf wordt angstvallig geheim gehouden. Daarnaast heft de overheid accijnzen op de brandstof en stelt een winstmarge vast die de pomphouders als detailhandel mogen maken op de verkoop van deze producten. Als er iets zou kunnen veranderen in de prijzen, bijvoorbeeld door verlaging van de accijnzen, dan is het de overheid die dat zou moeten doen.

Ookk is het aan de overheid om in overleg te treden met de bansector om het thema van onze digitale toekomst te bespreken, waar van beide kanten grote belangen spelen. Het beschikbaar zijn van bankdiensten tegen redelijke prijzen voor alle burgers en alle ondernemingen werkt enorm in het voordeel van de overheid omdat dit het hanteren van contant geld zal beperken, en bovendien een veel betere controle op de economie zal geven, ook over de informele sector waarvan de overheid zelf zegt dat men die op gedegen wijze wil aanpakken. We zijn het daar helemaal mee eens met dit strategisch doel maar men moet bij diezelfde overheid wel beseffen dat het niet kan blijven bij het alleen maar aankondigenmaar dat er stappen moeten worden gezet om dit dichterbij te brengen en dat betekent dat de overheid moet erkennenn dat de toegang tot digitaal bankieren een groot maatschappelijk belang is waarvoor actie is vereist.

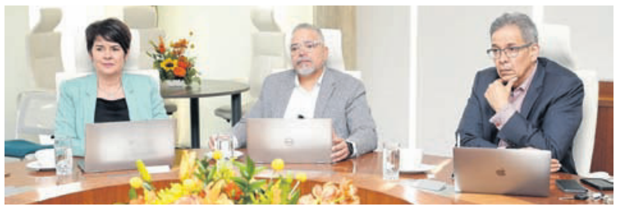
De banken hebben in deze aangelegenheid ook belangen en verantwoordelijkheden. Net zoals de overheid profiteren zij ook van een hoge graad van digitalisering van het geldverkeer, zoals al eerder aangegeven. Echter, hoge bankkosten voor de kleine gebruiker blijven een obstakel vormen zeker als er geen oplossing wordt gezocht. Die hoge bankkosten zorgen er nog steeds voor dat nogal wat mensen aan het begin van de maand vrijwel al hun maandelijks inkomen van de bank halen en bijna alle bataleingen met contant geld afhandelenom zo de bankkosten te ontlopen, wat overigens niet altijd lukt. Het moet mogelijk zijn hierbij een tussenoplossing te vinden waarbij de banken ook profiteren van het feit dat het geld langer op de rekening blijft staaan en van de andere kant het geld dat van de commercie afkomt eerder op de rekening staat wat ook weer de banken ten goede komt omdat er een groter geldvolume beschikbaar is voor andere bankactiviteiten waarmee geld wordt verdiend.

Tenslotte, de andere belanghebbende die niet per se deze rekening hoeft te betalen, in iedergeval niet op deze wijze: de consument. Het is noodzakelijk het probleem op te lossen dat nu naar voren is gekomen bij de pomphouders door op een veel bredere wijze het algemene probleem aan te pakken zodat we ook vorderingen maken met het beperken van het gebruik van contant geld, zonder de consument simpelweg met het probleem op te zadelen. We mogen toch veronderstellen dat het de overheid en de banksector menens is om in de richting van minder contant geld te gaan, of zijn wij ons weer illusies aan het maken...?

Premier tijdens bijeenkomst met DOW, DIP, Kadaster en FCCA:

Huizenverkoop aan buitenlanders verstoort de woningmarkt

Onlangs is bekend geworden dat er op Aruba een groot tekort is aan sociale en algemene huisvesting. Om dit probleem aan te pakken, heeft Premier Evelyn Wever-Croes, als minister belast met infrastructuur, een bijeenkomst gehad met de departementen van DOW, DIP en Kadaster, samen met FCCA, de stichting belast met de bouw van sociale woningen, om een plan te ontwikkelen om dit tekort weg te werken en te zorgen voor meer sociale woningen op Aruba.

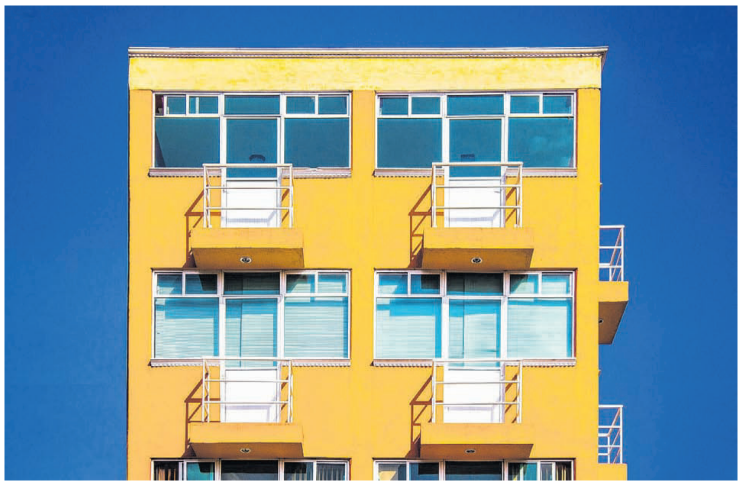
Het tekort aan huisvesting is veel groter dan wat FCCA kan bieden, en daarom is er overlegd over welke andere alternatieven er zijn om aan deze behoefte te voldoen.

Premier Wever-Croes gaf aan dat een van de grote uitdagingen de beschikbaarheid van grond op Aruba is. Dit leidt ertoe dat er naar andere vormen van huisvesting moet worden gekeken, niet zoals gebruikelijk is op Aruba. Mensen zijn gewend dat op Aruba huizen op een perceel worden gebouwd, en dat elk huis zijn eigen tuin heeft, maar gezien het gebrek aan voldoende grond om woningen te bouwen, moeten er andere methoden worden gebruikt.

FCCA is een stichting met veel expertise op dit gebied, omdat zij erin geslaagd zijn om woningen te bouwen die twee of drie verdiepingen hoog zijn en die aan elkaar zijn bevestigd, waardoor er toch ruimte is voor een kleine voortuin en achtertuin. Een andere uitdaging is dat veel van de huizen zijn verkocht aan buitenlanders die er veel geld voor hebben betaald. Dit heeft de markt verstoord en heeft de waarde van de huizen buitensporig verhoogd, waardoor veel mensen niet in staat zijn om een huis te kopen of te bouwen.

Tijdens de vergadering werden verschillende opties besproken en werd geëvalueerd wat er allemaal gedaan kan worden om de huizenprijzen betaalbaar te houden voor de gemeenschap. "Ons doel is om een oplossing te vinden voor dit probleem en ervoor te zorgen dat elk gezin een thuis heeft. Ondanks alle uitdagingen op ons pad, hebben we er vertrouwen in dat we ze zullen overwinnen en dat we succesvol zullen zijn," aldus Premier Wever-Croes.

Meer woningen...? Meer appartementen zal het worden...

De regering heeft recentelijk een belangrijke aankondiging gedaan met betrekking tot het grote probleem van de schaarste aan woonruimte. Het werd tijd, zou men zeggen, want dit is bepaald geen probleem dat nu uit de lucht komt vallen, maar al jarenlang speelt. Het gebrek aan aandacht voor dit probleem is verergerd na de oplevering van de laatste volkswoningbouwprojecten die op verschillende plaatsen op ons eiland verrezen.

Er volgde een periode van minder inspanning waarbij alleen aandacht werd besteed aan degenen die het zich konden veroorloven naar de bank te stappen voor een hypotheek of bij het FCCA in aanmerking kwamen voor financiering. Het probleem was en blijft nog steeds dat het overgrote deel van de bevolking niet naar de bank kan stappen om aan zelfbouw te doen. Het christendemocratische kabinet tot 2017 kon of wilde dat niet begrijpen en hield dus de waan in leven dat Aruba een vijf-sterrensamenleving zou zijn waarbij het simpelweg een kwestie zou zijn van een bouwperceel aan te vragen en naar de bank of een andere instantie te stappen voor een hypotheek en 'klaar is Kees'. De realiteit bleek duidelijk anders te zijn.

Men raakt gewend aan het leven in appartementen?
Intussen ging die werkelijkheid van zoveel mensen die zich geen eigen woning konden veroorloven verder in de jaren daarna. De groeiende vraag, in alle categorieën, vond geen weerklank in het aantal woningen dat is gebouwd in de laatste 10 jaar. Een blik op de cijfers over 2013 – 2022 die de Centrale Bank heeft gepubliceerd, leert ons dat in 2013 er 539 aanvragen waren voor vergunningen voor woningbouw, terwijl in 2022 er maar 442 aanvragen waren. Waar gingen mensen dan wel wonen? Heel simpel: in appartementen!

In 2013 waren er 43 aanvragen voor appartementen of appartementencomplexen en in 2022 was dit toegenomen tot 82, bijna twee keer zoveel. Maar de cijfers voor de geregistreerde waarde van de bouwwerken spreken nog duidelijker taal: in 2013 was de totale waarde van de aangevraagde bouw van woningen Afl. 122,5 miljoen; in 2022 was dit cijfer nauwelijks meer: Afl. 133,4 miljoen. Gezien de gestegen prijzen voor bouwmateriaal is het geen verrassing dat er recentelijk minder wordt gebouwd.

Maar nu de appartementen: in 2013 een totale waarde van Afl. 36,4 miljoen, in 2022: Afl. 232,5 miljoen, een toename van 630%, terwijl het aantal projecten nauwelijks is verdubbeld. Het totale bedrag voor 2022 is meer dan het dubbele van de twee andere jaren met een hoog totaalbedrag: 2021 (Afl. 93,4 miljoen) en 2015 (Afl. 98 miljoen). Dit geeft ook aan dat het in ieder geval veelal gaat om grotere projecten met meer individuele units. Verdere detaillering wordt voor ons moeilijk maar het overzicht is duidelijk genoeg. Ook zijn er nog geen cijfers voorhanden over 2023 om te bekijken of de gesignaleerde trend van forse investeringen in appartementen nog steeds doorgaat.

AirB&B of woonruimte?
Bij de bedragen betreffende investeringen in appartementen moet men uiteraard rekening houden met het feit dat een deel van deze spectaculaire groei niet eens beschikbar komt als woonruimte voor eilandbewoners, omdat de bestemming eigenlijk de verhuur aan toeristen betreft, het bekende "RB&B' model, wat ook een verklaring is voor de enorme groei in deze categorie. Op dit moment is het voor ons niet mogelijk om deze cijfers verder uit te splitsen tussen lokale woonruimte en toeristische accommodatie.

De tendens is in ieder geval dat er minder eengezinswoningen worden gebouwd terwijl bovendien veel woningen aan buitenlanders worden verkocht, die dan ook in de categorie van toeristische accommodatie terecht komen. Deze ontwikkeling, van minder woningbouw, kent meerdere elementen waarvan de schaarste aan bouwgrond er een is, door de overheid zelf ook aangegeven. Een ander element is dat binnen de middenklasse er een onderlaag bestaat, die geen al te riant inkomen heeft, nog steeds veel beter dan de grote groep lage inkomens, die al niet meer op zoek gaat naar bouwgrond en hypotheken om zelf aan de slag te gaan. Gezamenlijk schept dit het beeld dat in de komende jaren noch in de categorie van zelfbouw, noch in de grote categorie van degenen die afhankelijk zijn van volkswoningbouw veel vooruitgang te zien zal zijn. Reden te meer dus voor de overheid om opnieuw de rol op zich te nemen van initiator voor de investeringen die er moeten komen. Hierbij staat men voor grote uitdagingen, zoals de premier heeft gezegd, zonder overigens hier verder over uit te weiden. Een van die uitdagingen is de belangstelling wekken van particuliere investeerders om deel te nemen aan dit soort projecten. Als het al moeilijk blijkt om privé kapitaal te laten deelnemen in woningbouwprojecten voor de hogere middenklasse, hoe moeilijk zal het dan worden om belangstelling te krijgen voor de sociale woningbouw waarbij het verwachte rendement, zeker op lange termijn, nog lager zal liggen. Zoals zaken er nu voor staan, met minder mensen die financiering zoeken en bovendien geen bouwgrond hebben, wordt het moeilijk om het model van FCCA te handhaven, waarbij goed geld werd verdiend met de groep van zelfbouwers om fondsen te creëren om de projecten van sociale woningbouw te kunnen financieren.

Dit roept dan weer een volgende vraag op, namelijk wat de overheid zelf kan doen om kapitaal aan te trekken, zowel lokaal als internationaal. In een wat gezondere financiële situatie zou Land Aruba kapitaal kunnen aantrekken door de uitgifte van obligaties om deze middelen dan ter beschikking te stellen van de sociale woningbouw. Maar dat is vrijwel onmogelijk omdat de overheid zelf bezig is met het aanpakken van de torenhoge overheidsschuld en bovendien onder het toezicht van de Koninkrijksregering valt, waarmee men nog wat akkefietjes op te knappen heeft. Dat maakt het moeilijk in overleg te treden over een gezamenlijk plan om externe financiering te zoeken, zoals bijvoorbeeld bij de Europese Unie. We kunnen in ieder geval vaststellen dat de regering een eerste stap heeft gezet; dat is dan de aankondiging. Daarmee is er nog geen plan en, gezien de hierboven omschreven situatie, is er weinig hoop dat op korte en middellange termijn enig perspectief ontstaat voor de groep die geen zelfbouw kunnen doen. Die zullen het voorlopig van een appartement moeten hebben, als ze er een kunnen vinden...

OECD heeft Aruba van de grijze lijst gehaald

De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OECD) beoordeelt het wettelijke en financiële stelsel van elk land en plaatst landen die praktijken van belastingparadijzen hanteren op de "Zwarte Lijst". Twee keer per jaar publiceert de EU een samenvatting van belastingparadijzen.

Sommige landen, waaronder Rusland en Panama, staan op de zwarte lijst, terwijl andere landen, zoals de Bahama's en Belize, onlangs van deze lijst zijn verwijderd. Aruba stond op de "Grijze Lijst", wat investeringen in ons land kon belemmeren.

Premier Evelyn Wever-Croes benadrukte in een persbericht dat Aruba aanvankelijk werd bedreigd met plaatsing op de zwarte lijst. Echter, Aruba werd op de Grijze Lijst geplaatst omdat het naar hun mening niet voldeed aan de vereisten voor uitwisseling van financiële informatie.

Op dinsdag 20 februari ontving Aruba het goede nieuws dat de EU had besloten dat Aruba aan de voorwaarden voldeed en Aruba van de Grijze Lijst heeft gehaald. Aruba staat nu officieel op de witte lijst. Volgens de verklaring is dit een verdere indicatie dat het vertrouwen in Aruba groeit. Aan de andere kant wordt Curaçao nog steeds beschouwd als zijnde op de Grijze Lijst.

"We zijn erg blij en opgelucht met dit besluit. Het was niet gemakkelijk te bereiken, maar eerlijk gezegd is niets sinds we aan de macht zijn gekomen eenvoudig geweest. Dit is het resultaat van een ambitieuze visie en verantwoord management. Dit succes is te danken aan de inspanningen en vastberadenheid van het hele team van DIMP en DWJZ en aan minister van Financiën Xiomara Maduro, die een vrouw van karakter is en bereid is alles te doen wat nodig is om de financiële reputatie van ons land te redden," aldus premier Evelyn Wever-Croes.

Simon Waslander:

Navigerend door de Revolutie in Kunstmatige Intelligentie #2; De Kracht van Open-Source

Een essentieel aspect om te zorgen voor de rijkdom van de revolutie in Kunstmatige Intelligentie is dat de toekomstige software op een eerlijke manier wordt gedeeld, gratis en open voor alle mensen in Aruba en zelfs voor de hele wereld.

Het zou dus zeker niet het geval moeten zijn dat superkrachtige software in handen komt van een paar machtige en niet-transparante bedrijven. Maar met alle AI-software die in de komende jaren wordt ontwikkeld, is het toegankelijk en open voor gebruik door alle mensen in Aruba. In dit artikel gaan we in op het fascinerende onderwerp van "Open-Source" software.

Wat is Open-Source Software?
Volgens de officiële definitie: "Open Source Software is computertechnologie waarvan de code beschikbaar is onder een licentie waarbij iedereen het recht heeft om het te 1. Gebruiken, 2. Besturen, 3. Aanpassen en 4. Distribueren naar elke persoon of entiteit en voor elk wettig doel, commercieel of niet-commercieel, zonder enige beperking. De open-source-code wordt gepubliceerd op transparante en open platforms voor iedereen. Belangrijk is dat de softwarecode kan worden gebruikt als basis voor toekomstige software, zonder beperkingen of dat ervoor betaald moet worden."

Het Open-Source Landschap is Massief Stel je voor dat je een individu of een groep mensen op Aruba bent en dat je deel wilt uitmaken van de AI-revolutie, en dat je je eigen tools wilt maken. Als je dit echter op een niet-open-source manier wilt doen, zijn de kosten enorm. Bijvoorbeeld, commerciële AI-software kost minstens meer dan $100 miljoen USD om te ontwikkelen, inclusief grote teams van software-ingenieurs, het trainen van de software op supercomputers en toegang krijgen tot privé-databanken om de software te trainen. Met realistische middelen voor mensen op Aruba zou dit niet mogelijk zijn.

Maar dankzij de wereldwijde gemeenschap zijn er nu grote oceanen van allerlei soorten Open-Source AI-tools volledig beschikbaar. We zullen enkele van de meest cruciale voorbeelden bespreken.

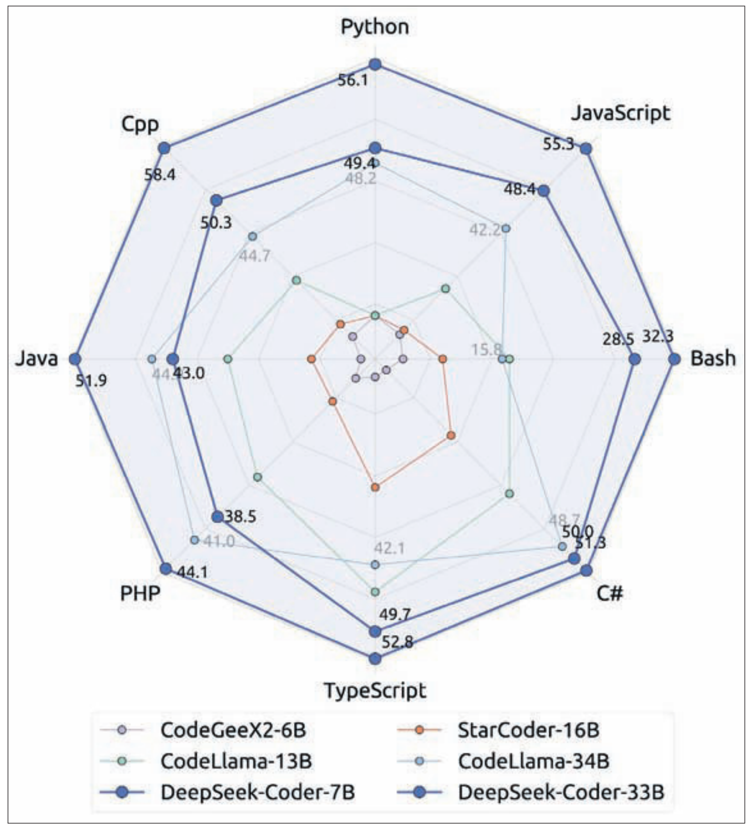
BLOOM AI: De Meest Geavanceerde Algemene AI-tool ter Wereld; 100% Open-Source
De grootste open-source AI-tool die in 59 verschillende talen kan worden gebruikt, het resultaat van een internationale samenwerking van meer dan 1000 onderzoekers. BLOOM AI is het krachtigste open-source algemene model dat beschikbaar is. Het kan worden gebruikt als basis voor verschillende toepassingen zoals wetenschap, financiën, recht, gezondheid en softwareontwikkeling.

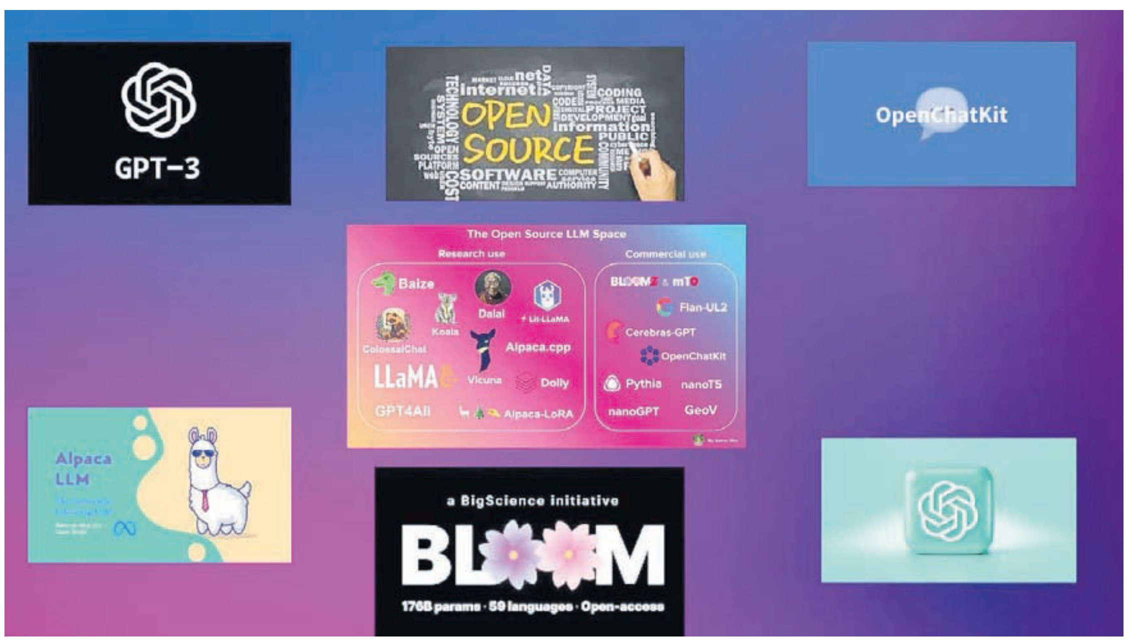
DeepSeek Coder: Een Team van 100% Gratis Ontwikkelaars
Deze tool is zo inspirerend dat we er volgende week een hele column aan zullen wijden. Het ontwikkelen van software, zoals websites, apps en alle digitale dingen, was vroeger iets dat alleen door een klein, zeer gespecialiseerd team kon worden gedaan, en het was behoorlijk duur. Maar met DeepSeek Coder, dat volledig open-source is, kan iedereen eigenlijk toegang krijgen tot een team van gratis ontwikkelaars. Zoals het diagram laat zien, kan het worden gebruikt voor alle programmeertalen, en zelfs op een niveau dat geen enkel individu kan bereiken. Dus mensen in Aruba, willen jullie je eigen apps en software maken? Bekijk dan DeepSeek Coder.

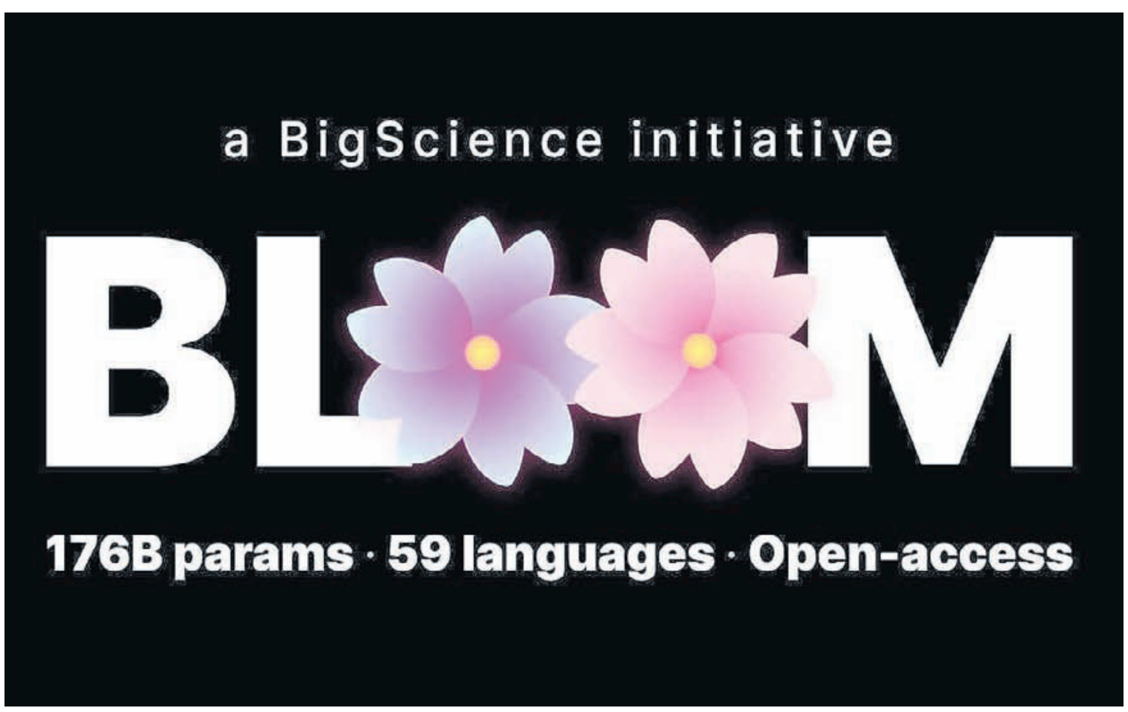
Meditron70B: Supermenselijke Digitale Dokter
Er is een tekort aan artsen op Aruba en zoals ik in verschillende van mijn artikelen in het verleden in Bon Dia heb besproken, zijn er nu zeer geavanceerde open-source digitale gezondheidstools beschikbaar. Door de digitale gezondheidsplatforms te combineren met de AI Meditron70B, krijg je iets heel speciaals. Meditron70B is een AI die speciaal is getraind in de gezondheidszorg, met duizenden trainingen en algemene gezondheidsgegevens. Deze tool heeft al een score van 70 behaald op de MedQA-test, terwijl een menselijke arts gemiddeld slechts 60 scoort op dezelfde test. Dus voor onze gemeenschap in Aruba kunnen we zoveel mogelijkheden creëren voor gezondheidszorg op het hoogste niveau door gebruik te maken van tools die, zoals ik benadruk, volledig gratis zijn.

Open-Source Wint zelfs van Private Modellen
Iets wat mij enorm inspireert en mij diepe hoop geeft, is het feit dat open-source en gratis tools zelfs de dure en private tools verslaan. In een uitgebreide analyse hiervan heeft de investeringsbank JP Morgan deze trend opgemerkt. Ze hebben aangetoond dat open-source modellen op het gebied van recht, geneeskunde en financiën de private modellen verslaan en zelfs overtreffen.

Aruba: De Revolutie gebeurt nu. Er is nog nooit een tijd geweest in de geschiedenis waarin een individu of een kleine groep mensen zonder veel middelen zo'n grote impact kon hebben. Met open-source AI-tools kan de hele bevolking helpen bij het creëren van een stralende toekomst voor ons geliefde volk.

ARUBAVANDAAG

Vakbonden stellen ultimatum aan Curaçaose regering voor fondsen

(CuraçaoChronicle) – Een verenigd front van vijf vakbonden, waaronder S.A.P, S.T.r.A.F., N.A.P.B., SITEK en ABVO, heeft een ultimatum gesteld aan de regering van Curaçao. Binnen dertig dagen eisen zij de betaling van achterstallige salarisverhogingen en een eenmalige uitkering van drie procent voor de periode 2019-2020. De totale schuld aan ambtenaren, inclusief zowel de salarisschaal als de eenmalige uitkering, bedraagt meer dan 30 miljoen gulden.

Deze eis komt na eerdere afspraken en gedeeltelijke betalingen, waaronder een indexering van 46 miljoen gulden op 3 november, die niet volledig aan de verwachtingen van de vakbonden voldeed. Minister Ornelio Martina beloofde de resterende schuld tegen december van dit jaar af te lossen, rekening houdend met de precaire financiële situatie van de regering.

Desalniettemin blijven de vakbonden vastberaden. Ze dreigen juridische stappen te ondernemen als hun eisen niet binnen de gestelde termijn worden ingewilligd. De druk op de regering neemt toe om aan haar financiële verplichtingen te voldoen en de ontevredenheid onder ambtenaren aan te pakken.

In een poging om de situatie aan te pakken, had minister van Bestuur, Planning en Openbare Dienstverlening, Ornelio 'Kid' Martina, eerder voorgesteld om in totaal 68 miljoen gulden aan ambtenaren uit te keren. Dit bedrag was bedoeld om niet alleen de salarisschaal voor 2019 en de indexering voor dat jaar te dekken, maar ook een eenmalige uitkering voor ambtenaren die in 2020 hun maximale schaal hadden bereikt. Dit voorstel kreeg echter geen steun in de Ministerraad.

HNO-commissie niet in lijn met rapport van het Openbaar Ministerie

De parlementaire onderzoekscommissie Ziekenhuis Nobo Otrobanda staat niet achter het besluit om een rapport in te dienen bij het Openbaar Ministerie. Donderdag werd bekendgemaakt dat de commissie aanwijzingen heeft van strafbare feiten op basis van besloten verhoren.

Een deel van de commissie maakt zich zorgen over mogelijke schade aan het vertrouwen van de geïnterviewde personen en belemmering van het onderzoek. De commissie, die de bouw en overgang van het HNO-project onderzoekt, staat op het punt om openbare verhoren te houden.

Het rapport van de HNO-onderzoekscommissie heeft geleid tot een meningsverschil tussen commissielid Gwendell Mercelina van de regerende partij PNP en commissievoorzitter Eduard Braam van de MFK. Volgens Mercelina is het rapport voorbarig en kan het het vertrouwen schaden van personen die achter gesloten deuren zijn geïnterviewd. Hij benadrukt dat verklaringen niet tegen getuigen of derden mogen worden gebruikt, tenzij er sprake is van meineed.

Eduard Braam verdedigt het besluit door te stellen dat er geen specifieke regels zijn met betrekking tot het tijdstip van het rapport en dat dit is gedaan na grondig overleg en onderzoek om het Openbaar Ministerie te betrekken bij het verkrijgen van cruciale informatie. Alle beslissingen binnen de commissie worden democratisch genomen, met een meerderheid van stemmen.

Mercelina pleit ervoor om het hele onderzoek af te ronden voordat er een rapport wordt ingediend en stelt voor dat eventuele wensen tot vervolging worden opgenomen in het eindrapport. Hij uit ook bezorgdheid dat het rapport het mandaat van de commissie zou kunnen overschrijden, waardoor de bruikbaarheid van de bevindingen na afloop van het onderzoek in gevaar zou kunnen komen.

De minister van Justitie ontvangt kritiek vanwege bezorgdheid over de veiligheid van kinderen door politieoptreden

(CuracaoChronicle) - Keith Carlo, een kinderrechtenadvocaat, doet een beroep op de minister van Justitie van Curaçao, Shalten Hato, om een recent incident tijdens de carnavalsvieringen van vorige week aan te pakken.

Het incident betreft politieagenten die probeerden een individu aan te houden dat aanwezig was tijdens de carnavalsoptocht, wat resulteerde in een significant incident. Carlo beschuldigt de politie ervan geen rekening te hebben gehouden met de veiligheid van een 3-jarig kind, waardoor het kind werd blootgesteld aan geweld en in groot gevaar werd gebracht. Volgens Carlo is dit niet de eerste keer dat de politie geen rekening heeft gehouden met de veiligheid van kinderen.

Met een langdurig engagement om de rechten van kinderen te beschermen, heeft Carlo krachtig veroordeeld wat hij noemt 'afstotende' beelden van de strijd die circuleren op sociale media. Hij dringt erop aan dat de autoriteiten prioriteit geven aan de veiligheid van kinderen, ervoor zorgen dat ze beschermd worden tegen schade op de openbare weg.

Carlo legt de verantwoordelijkheid voor het politiegeweld bij minister Hato, omdat hij verantwoordelijk wordt gehouden voor de benarde situatie waarin het kind zich bevond. Daarnaast dringt Carlo erop aan dat er slachtofferhulp wordt verleend aan het getroffen kind door het incident.